

4. Anàlisi del corpus multilingüe comparable: cerques puntuals

Les anàlisis del corpus multilingüe comparable *ad hoc* que durem a terme a continuació permetran il·lustrar la metodologia d’exploració d’aquesta mena de corpus per obtenir informació en el marc d’una traducció especialitzada. Els exemples que s’aborden responen als possibles problemes que el traductor especialitzat pot identificar durant la seva tasca, tal com s’ha posat de manifest en l’apartat 1 del capítol 5, “La documentació amb el text paral·lel en traducció”, pàgina 239.

En concret, ens ocuparem de la identificació i resolució de problemes al voltant d’unitats de significació especialitzada en la llengua de l’original i la cerca d’equivalent en la llengua final des del punt de vista del traductor. Els problemes, en essència terminològics, que abordarem responen a la tipologia següent:

	Informació lingüística	Informació factual
Possibilitat 1	Coneguda	Desconeguda
Possibilitat 2	Desconeguda	Desconeguda
Possibilitat 3	Desconeguda	Coneguda

Taula 6-90. Tipologia de problemes suscitats per unitats de significació especialitzada en la traducció especialitzada (e. p.)¹

Una unitat determinada de la qual el traductor coneix tant la forma lingüística com el significat, o la informació factual (conceptual) que representa dins d’una àrea temàtica determinada, no suposarà cap problema de traducció. Els problemes amb què el traductor es troba davant d’un text especialitzat responen, doncs, a l’esquema reflectit a la taula anterior. D’una banda, es pot trobar amb unitats lingüístiques conegudes, les

¹ Aquesta tipologia no pretén resumir tots els problemes amb què el traductor es pot trobar davant un original determinat, sinó únicament aquells vinculats a les unitats de significació especialitzada i amb relació als coneixements, tant lingüístics com temàtics, del traductor.

quals s'utilitzen com a vehiculadores d'informació factual desconeguda per al traductor. Aquest tipus de problemes poden resultar de difícil identificació, ja que el traductor pot suposar que el seu coneixement sobre aquella unitat lingüística és suficient i caure en un error de traducció (com ara realitzar una traducció inapropiada, per exemple en el cas dels falsos amics).

La segona de les possibilitats previstes exemplifica una situació en què el traductor no coneix la unitat lingüística, i en cercar informació per resoldre aquest problema adquireix també la informació factual que vehicula, que tampoc no coneixia. Aquesta és probablement la situació de documentació més habitual del traductor quan fa una traducció especialitzada, si no domina suficientment el tema.

La tercera de les possibilitats recollida a la taula 6-90 reflecteix una mancança lingüística del traductor, que no coneix una unitat lingüística determinada tot i que sí que té el coneixement factual vinculat a aquella unitat. Tanmateix, el procés de resolució del problema serà igual que en el previst en la *possibilitat 2* (desconeixement de la unitat lingüística i factual), tot i que en lloc d'assimilar informació factual nova, el traductor vincularà la unitat lingüística nova a informació factual que ja coneix. Per aquest motiu, a continuació ens centrarem en la manera d'identificar, si s'escau, i abordar els problemes que responen a l'esquema de les possibilitats 1 i 2.

4.1. Cerques d'unitats lingüístiques conegudes de l'article de premsa

A fi d'abordar els possibles problemes suscitats per l'article de premsa, recorrerem al subconjunt de recursos textuais del corpus anglès que coincideixi amb els criteris següents:

- * Que sigui una **notícia** o una **nota de premsa** (paràmetre tipus de recurs).
- * Que l'autor sigui **expert** o **semiexpert**.
- * Que el receptor sigui **llec**.

Aquests criteris identifiquen els recursos textuais similars a l’original, l’article de premsa. Amb l’ajuda del GeRT (vegeu l’apartat 1.1 “El Gestor de Recursos Textuals” d’aquest capítol, pàgina 284), hem separat els recursos textuais en llengua anglesa que aconsegueixen aquests criteris per tal d’analitzar-los de manera independent. El subcorpus que ens permetrà resoldre els dos problemes de traducció (els casos de PEAK i el cas de SHOWER i STORM) està configurat per recursos textuais que presenten les característiques següents:

Tipus de recurs	Emissor	Recursos textual	Nombre de paraules
Notícia	Expert	90	96.863
	Semiexpert	53	42.508
Nota de premsa	Expert	14	11.019
	Semiexpert	8	463
TOTAL		165	150.853

Taula 6-91. Descripció del subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (e. p.)

4.1.1. El cas de PEAK

En primer lloc, abordem el cas de PEAK com a exemple d’unitat lingüística coneguda dins d’un article de premsa que, per raó de la seva alta freqüència d’aparició, pot presentar un ús específic i vehicular coneixement factual desconegut per al traductor.

El substantiu PEAK apareix amb una freqüència relativament alta en l’article de premsa (0,42‰) i, sense tenir en compte les paraules funcionals, és la divuitena paraula més utilitzada. Per aquest motiu permet suposar que, en aquest context, PEAK s’utilitza d’una manera específica modificant en certa manera el seu significat.

En recórrer a un diccionari de llengua general, la definició de PEAK que es proposa és la següent:

PEAK: *n.* **1.** a pointed end, edge, or projection: *the peak of a roof.* **2.** the pointed summit of a mountain. **3.** a mountain with a pointed summit. **4.** the point of greatest development, strength, etc.: *the peak of his career.* **5.a.** a sharp increase followed by a

sharp decrease: *a voltage peak*. **b.** the maximum value of this quantity. **c.** (*as modifier*): *peak voltage*. [...] (THE COLLINS CONCISE DICTIONARY, 1987)²

Les diferents accepcions recollides en el paràgraf anterior (que són les cinc primeres accepcions de la definició) presenten certs trets comuns, segons els quals PEAK és, en general, allò més alt.

Al corpus, PEAK també ocupa una posició remarcable per la seva freqüència d'aparició, la vint-i-dosena si no es tenen en compte les paraules buides. De fet, PEAK apareix un total de 291 cops (0,19‰) al llarg del subcorpus. Si en lloc de tenir en consideració únicament la forma del substantiu singular, tenim en compte l'arrel de la paraula, ens trobarem que, sumant les formes nominals (singular i plural) i les verbals (en aquest cas únicament gerundis i participis), la freqüència augmenta fins a un total de 330 aparicions (0,21‰). Per tot això, podem afirmar que l'alta freqüència de PEAK a l'article periodístic no és un fet aïllat, sinó que es tracta d'un comportament habitual d'aquesta paraula en textos de característiques similars i de temàtica equivalent.

L'observació detallada dels contextos de PEAK ens podrà facilitar informació addicional sobre el seu comportament en aquest àmbit. En concret, el llistat dels cosituats de PEAK (les paraules que més habitualment apareixen en el seu context), ens permetrà intuir, entre altres coses, si PEAK forma part d'unitats de significat ampliades, ja sigui una col·locació o un terme sintagmàtic. El llistat de concordances està recollit a la taula 6-92: "Cosituats de PEAK i PEAKS al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa" (pàgina 359).

En observar les paraules que ocupen la posició -1 respecte a la paraula pivot, les que estan immediatament a l'esquerra de PEAK o PEAKS, es pot deduir que la paraula cercada pot pertànyer a unitats de significat ampliades com ara SHOWER PEAK (14 coaparicions en aquesta posició), STORM PEAK (16 coaparicions) o LEONID PEAK (7 coaparicions). Tanmateix, d'aquest llistat es desprèn que, en aquest sentit, PEAK és una paraula relativament lliure, ja que la posició -1 està ocupada majoritàriament per

² Hem utilitzat el diccionari Concise perquè pensem que, en tant que versió resumida del lèxic d'una llengua, pot equivaler al nivell de cultura general de què parteix el traductor.

paraules funcionals (sense que en la posició -2, o la segona a l'esquerra de la paraula pivot, hi aparegui una paraula amb una freqüència destacable).

N	WORD	TOTAL	LEFT	RIGHT	-5	-4	-3	-2	-1	*	+1	+2	+3	+4	+5
1	THE	381	251	130	37	31	25	45	113	0	3	83	18	12	14
2	PEAK	300	4	5	3	1	0	0	0	291	3	0	1	0	1
3	OF	142	28	114	2	11	3	9	3	0	77	20	3	7	7
4	SHOWER	80	41	39	4	7	6	10	14	0	0	0	7	7	25
5	METEOR	66	26	40	4	5	5	12	0	0	1	4	3	26	6
6	STORM	59	37	22	7	8	5	1	16	0	2	1	10	6	3
7	LEONID	58	20	38	0	5	6	2	7	0	2	0	30	4	2
8	A	52	35	17	9	4	2	3	17	0	1	6	2	6	2
9	TO	51	28	23	4	6	4	2	12	0	0	2	6	9	6
10	IN	45	17	28	6	6	2	1	2	0	6	5	5	11	1
11	AT	42	26	16	1	1	1	22	1	0	9	1	1	3	2
12	IS	42	16	26	2	1	10	3	0	0	5	4	4	5	8
13	AND	38	17	21	3	5	6	3	0	0	3	1	3	7	7
14	LEONIDS	35	22	13	5	3	7	2	5	0	0	1	8	2	2
15	ON	35	5	30	1	2	1	1	0	0	8	1	11	4	6
16	DURING	34	28	6	0	3	10	14	1	0	4	0	2	0	0
17	THIS	31	9	22	1	0	3	0	5	0	11	5	2	2	2
18	WILL	26	8	18	0	2	0	1	5	0	5	2	4	3	4
19	YEAR	26	10	16	2	2	0	3	3	0	1	11	1	1	2
20	NOV	25	18	7	2	14	0	2	0	0	2	1	2	2	0
21	THAT	25	18	7	1	2	4	8	3	0	3	0	1	1	2
22	HOUR	24	18	6	4	2	9	2	1	0	1	0	0	3	2
23	BE	23	12	11	6	3	3	0	0	0	0	4	1	3	3
24	EXPECTED	23	18	5	0	4	1	5	8	0	0	0	1	1	3
25	WAS	23	9	14	1	3	4	1	0	0	3	2	1	4	4
26	YEARS	23	7	16	3	3	1	0	0	0	2	0	7	3	4
27	ACTIVITY	20	3	17	1	1	1	0	0	0	9	2	4	2	0
28	NIGHT	20	10	10	2	4	1	3	0	0	1	2	7	0	0
29	PEAKS	20	0	0	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0
30	PER	20	10	10	1	7	2	0	0	0	0	0	2	2	6
31	TIME	19	10	9	1	3	4	2	0	0	9	0	0	0	0
32	ABOUT	18	1	17	0	0	1	0	0	0	4	8	1	1	3
33	NOVEMBER	18	7	11	1	2	4	0	0	0	0	5	2	2	2
34	RATE	18	2	16	0	0	1	0	1	0	12	1	1	1	1
35	ITS	17	15	2	0	1	1	0	13	0	0	1	0	1	0
36	METEORS	17	10	7	6	2	1	1	0	0	0	0	0	4	3
37	HOURS	16	6	10	1	1	4	0	0	0	2	0	1	2	5
38	WHEN	15	12	3	2	0	3	7	0	0	0	0	1	1	1
39	PREDICTED	14	12	2	0	1	0	4	7	0	0	1	0	0	1
40	EVERY	13	1	12	0	0	1	0	0	0	6	3	2	1	0

Taula 6-92. Cosituats de PEAK i PEAKS al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (e. p.)

Aquest llistat també posa en relleu l'alta freqüència d'aparició de paraules vinculades a la noció de temps al voltant de PEAK. Són paraules com ara YEAR, NOV (NOVEMBER), HOUR, YEARS, NIGHT, TIME, NOVEMBER, HOURS, o fins i tot WHEN.

Un altre aspecte destacable és el fet que els dos únics verbs no auxiliars que apareixen en aquesta llista són EXPECTED i PREDICTED, verbs que indiquen accions vinculades a la realització d'un fet calculat prèviament.

Posició	AGRUPACIÓ	FREQ.
24.	expected	23
39.	predicted	14
41.	predict	13
52.	known	9
54.	occured	9
71.	occur	6
75.	catch	6
86.	estimated	5
97.	occurs	5

Taula 6-93. Verbs cosituats amb PEAK i PEAKS al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (e. p.)

En analitzar la coaparició de verbs no auxiliars amb PEAK, comprovem que els més habituals són EXPECT, PREDICT i OCCUR. Els dos primers, com havíem vist, estan vinculats a un càlcul, en funció del qual es preveuen les condicions d'un fet que ha de succeir. Amb el cas d'OCCUR s'introdueix l'esdeveniment que es prediu o s'espera, de tal manera que la utilització d'aquests verbs en contextos propers sembla coherent.

Tots aquests són aspectes que probablement ajudaran al traductor a entendre adequadament el concepte que PEAK representa al text.

El llistat de cosituats proporciona informació sobre l'ús en context de PEAK, com hem vist. Això no obstant, la dispersió amb què es mostren les dades en aquest llistat pot fer que certs aspectes d'ús passin desapercebuts. En el cas que no s'hagi pogut detectar una unitat de significat ampliada, per exemple, l'extracció d'agrupacions a partir dels contextos pot resultar de gran ajuda.

Les agrupacions més freqüents, recollides a la taula 6-94, mostren que l'agrupació de paraules més freqüents³ és PEAK OF, és a dir, fent referència a una part o un element específic d'un concepte més ampli.

	AGRUPACIÓ	FREQ.		AGRUPACIÓ	FREQ.
1.	of the	86	21.	peak of the Leonid meteor	21
2.	peak of	77	22.	of the Leonid meteor shower	21
3.	the peak	77	23.	of the Leonid meteor	21
4.	peak of the	63	24.	catch the	20
5.	meteor shower	51	25.	catch the Leonids	20
6.	The peak	38	26.	the shower	19
7.	the Leonids	37	27.	per hour	17
8.	the Leonid	33	28.	a peak	16
9.	the peak of	33	29.	the storm	15
10.	The peak of	32	30.	its peak	15
11.	Leonid meteor	32	31.	on the	14
12.	Leonid meteor shower	31	32.	this year	14
13.	The peak of the	30	33.	shower peaks	13
14.	during the	29	34.	the night	12
15.	of the Leonid	28	35.	is expected	12
16.	peak of the Leonid	28	36.	during the peak	12
17.	the peak of the	27	37.	to peak	12
18.	The peak of the Leonid	23	38.	peak rate	12
19.	the Leonid meteor	23	39.	meteor shower peaks	12
20.	the Leonid meteor shower	22	40.	in the	11

Taula 6-94. Agrupacions més freqüents en els contextos de PEAK i PEAK (de -5 a +5) al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (e. p.)

El llistat d'agrupacions no només mostra unitats formades a partir de PEAK, sinó també aquelles unitats formades per més d'una paraula que es repeteixen al voltant de PEAK, com és el cas d'11. LEONID METEOR o de 12. LEONID METEOR SHOWER, entre altres. De nou, l'alta presència d'aquestes unitats en el context de PEAK i PEAKS necessàriament han de condicionar el seu significat en aquest àmbit, com veurem a continuació.

a) The PEAK of

Per tal d'aprofundir en el coneixement factual que PEAK vehicula en aquest àmbit, en primer lloc observarem quins són els termes que el condicionen o el caracteritzen. En

³ Sense tenir en compte les agrupacions formades únicament per paraules buides.

Capítol 6 – L'anàlisi del corpus compilat

altres paraules, si, de partida, entenem PEAK com a la part més alta o la superior, intentarem establir quin objecte o element presenta aquesta característica.

L'anàlisi d'aquest aspecte es duu a terme reordenant les concordances a partir del context dret de la paraula pivot. En aquest cas, el nucli de les concordances és l'agrupació THE PEAK OF, amb 33 aparicions, les quals presentem a continuació:

could see up to 100 in two seconds at	<u>the peak of</u>	a storm. "This could be ph
ted a beautiful shower of meteors, with	<u>the peak of</u>	activity centered on
r more intense than last year - this is	<u>the peak of</u>	its 33-year cycle. While the
on the night of November 17/18.	<u>The peak of</u>	meteor activity is predicted
arsha Lake in Clermont County. Although	<u>the peak of</u>	meteor activity will have pa
rs per second were seen in some places.	<u>The peak of</u>	the 1998 Leonids was
Leonids meteor shower. During	<u>the peak of</u>	the 1998 Leonids , Dr. David
d and North Africa today,	<u>the peak of</u>	the annual Leonid meteor sho
possible meteor storm on November 17.	<u>The peak of</u>	the display is expected
give or take 5 minutes, as the time for	<u>the peak of</u>	the display. Caption 1998 L
on May 8th, just 36 hours after	<u>the peak of</u>	the eta Aquarids meteor show
nsas balloon is going up two days after	<u>the peak of</u>	the eta Aquarids. Th
On December 14, 1998 near	<u>the peak of</u>	the Geminid meteor shower, D
ing the shower into a storm. At	<u>the peak of</u>	the last storm, in 1966, the
instruments will be switched off during	<u>the peak of</u>	the Leonid activity . Even s
rds catch the Leonids -- Nov. 19, 1998.	<u>The peak of</u>	the Leonid meteor sh
rds catch the Leonids -- Nov. 19, 1998.	<u>The peak of</u>	the Leonid meteor sh
rds catch the Leonids -- Nov. 19, 1998.	<u>The peak of</u>	the Leonid meteor sh
rds catch the Leonids -- Nov. 19, 1998.	<u>The peak of</u>	the Leonid meteor sh
stratosphere for nearly 2 hours during	<u>the peak of</u>	the Leonid meteor sh
stratosphere for nearly 2 hours during	<u>The peak of</u>	the Leonid meteor sh
1998: Early birds catch the Leonids --	<u>the peak of</u>	the Leonid meteor sh
thousands per hour during	<u>the peak of</u>	the Leonid meteor shower , tw
rds catch the Leonids -- Nov. 19, 1998.	<u>The peak of</u>	the Leonid meteor sh
Astronomers' best estimates are that	<u>the peak of</u>	the Leonid shower
NOVEMBER 17th, 1998	<u>The peak of</u>	the Leonid shower will occur
orm tomorrow night."	<u>The peak of</u>	the Leonid storm is expected
od storm tomorrow night."	<u>The peak of</u>	the Leonid storm is expected
during the great storm of 1833. If	<u>the peak of</u>	the Leonids arrives exactly
be could be favored. If	<u>the peak of</u>	the Leonids occurs over Euro
d States, the measured rate for	<u>the peak of</u>	the Leonids was about 150,00
saying by the ITAR-Tass news agency.	<u>The peak of</u>	the meteor shower was pegged
bits in the daytime sky.	<u>The peak of</u>	the meteor shower is expecte
turn with intensity once again in 1999!	<u>The peak of</u>	the meteor shower/st
its jurisdiction. While	<u>the peak of</u>	the shower was not as specta
ere 'raining down' over western USA. At	<u>the peak of</u>	the shower, there we
alls appeared to increase after	<u>the peak of</u>	the shower. By contr
by moving into the Soyuz lifeboat at	<u>the peak of</u>	the shower. Fortunately, th
t on rising until, an hour or so later,	<u>the peak of</u>	the storm arrived.
s it will be night there when	<u>the peak of</u>	the storm hits. Mongolia was
during this year and next year.	<u>The peak of</u>	the storm is typically very
where it was still dark.	<u>The peak of</u>	the storm probably occurred
ng. For a 10-hour period around	<u>the peak of</u>	the storm the telescope will
will be continuously monitored during	<u>the peak of</u>	the storm, and some maneuver
non -- a meteor storm. At	<u>the peak of</u>	the storm, which occurred at

Taula 6-95. Contextos de THE PEAK OF ordenats per +1 i +2 del subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (e. p.)

Dos dels elements que condicionen PEAK són METEOR ACTIVITY i THE LEONID ACTIVITY. Aquestes dues unitats ens permeten suposar que, en aquest context, PEAK no representa una part física i tangible, cosa que es veu corroborada pels verbs que més freqüentment acompanyen PEAK que, com havíem vist anteriorment, són EXPECT, PREDICT i OCCUR.

D'altra banda, la reordenació alfabètica d'aquestes concordances també posen de manifest quines unitats tenen PEAK. Sense cap més informació, les unitats identificades a la dreta de la paraula pivot poden ser, d'una banda, conceptes diferents però conceptualment propers, ja que tots ells comparteixen almenys la característica de presentar PEAKS o, d'altra banda, també poden ser unitats equivalents (si no de manera absoluta, sí equivalents en context).

b) Sobre la situació de PEAK

Tal com el llistat de cosituats ha posat en relleu (vegeu la taula 6-92, pàgina 359), en el context de PEAK sovint apareixen paraules indicadores de temps o que el situen en el seu context real. Per tal d'obtenir més informació, observarem més detingudament les concordances de l'agrupació DURING THE PEAK, la qual cosa ens permetrà veure què succeeix durant aquest esdeveniment.

<p>activities to satellite operators around the world of the science instruments will be switched off MP-8 satellite -- will be continuously monitored hundreds of thousands of meteors each hour hovered in the stratosphere for nearly 2 hours with a rate of hundreds of thousands per hour e some flights that are expected to be airborne munications link to and from other spacecraft me 150,000 meteors per hour were observed ort on the many who were watching the skies confusing). The moon will be waxing crescent</p>	<p><u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u> <u>during the peak</u></p>	<p>night. Clients include the United States Space of the Leonid activity. Even spacecraft located som of the storm, and some maneuvered to provide the of the storm. Just having an average of more than of the Leonid meteor shower. After we recovered t of the Leonid meteor shower, two NASA planes car period (scientific) to give us a better idea of when storm period. Flight control teams for all of Godd , the wings recorded one impact, but that occurred . The major concern towards the more than 600 Ea , which is fortunate because it will hav set during the</p>
---	--	--

Taula 6-96. Context de DURING THE PEAK ordenats alfabèticament per les posicions +1 i +2 del subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (e. p.)

c) *Equivalents de PEAK*

Partint de les dades observades en el subcorpus no expert anglès, hem iniciat la cerca de possibles equivalents, tant en castellà com en català.

✳ Equivalents castellà

Per tal de cercar l’equivalent de PEAK a partir del corpus comparable, hem utilitzat la part del corpus castellà equivalent al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa. Els paràmetres seguits per tal d’escollir el subcorpus castellà han estat, igual que en el cas anterior, els següents: que sigui una notícia o una nota de premsa (paràmetre tipus de recurs), que l’autor sigui expert o semiexpert i que el receptor sigui llec.

Aquest filtratge de recursos textuais dóna com a resultat el següent subcorpus en castellà:

Tipus de recurs	Emissor	Recursos textual	Nombre de paraules
Notícia	Expert	29	15.912
	Semiexpert	4	2.806
Nota de premsa	Expert	0	
	Semiexpert	0	
TOTAL		33	18.718

Taula 6-98. Descripció del subcorpus castellà de notícies (e. p.)

Per cercar equivalents de PEAK partirem, en primer lloc, d’una hipòtesi de caràcter inductiu, que és aquella a la qual arribaria qualsevol traductor suposant que PEAK es tradueix per PICO. De fet, PICO apareix al subcorpus castellà, tot i que amb poques ocurrencies.

se puede comprobar en el gráfico adjunto, hay dos alizadas para este año. Autor Fecha de los máximos mo genera del orden de 1023 a 1024 fotones en el rgo, tienen una oportunidad excelente con el primer la Organización Internacional de Meteoros (IMO), el	<u>pico</u> <u>Pico</u> <u>pico</u> <u>pico</u> <u>pico</u>	, uno hacia las 10h TU del día 18 nov 2001, y otro previsto McNaught y Asher 18 nov 2000, 03:44 TU 18 del rango de sensibilidad del ojo humano. Teniendo en de actividad, el de las 10h TU, antes del amanecer, de actividad se situó alrededor de los 300 meteoros/hora
---	---	--

Taula 6-99. Contextos de PICO i PICOS al subcorpus castellà de notícies (e. p.)

El subcorpus castellà és relativament petit, per la qual cosa la baixa presència de PICO podria quedar justificada. Tanmateix, la freqüència relativa d'aparició, que és del 0,03‰ sumant-hi la de les formes PICO i PICOS, resulta sensiblement més baixa que la de les formes de PEAK, que era del 0,21‰.

Per tot això, i canviant d'estratègia, cercarem fórmules equivalents a PEAK mitjançant el seu context. Com hem pogut contrastar, PEAK és la part d'un esdeveniment en què la quantitat de meteors per hora resulta destacable. També hem pogut comprovar que els meteors es mesuren en volum per cada hora. Així doncs, i seguint un procés deductiu, partirem d'una segona hipòtesi, segons la qual, l'equivalent de PEAK ha d'aparèixer en moltes de les coaparicions de METEORO i HORA:

McNaught y preveen un primer máximo de 215 met/	hora	el 17 nov 2000, 07:50 TU. Hay que recordar que el
Leónidas muestran dos máximos de 100 meteoros/	hora	(17 nov 2000 18:00:00) * Leónidas: Ninguna actividad
Leónidas muestran dos máximos de 100 meteoros/	hora	17 nov 2000 18:00:00 - La Organización Internacional
occidental, con una tasa máxima de 1000 meteoros/	hora	(unas tres veces la actividad del pasado año). La NASA
n cifras de entre 10 y 35.000 meteoros/	hora	en el 2002. El pasado año muchas personas de todo el
o se alcancen cifras de entre 10 y 35.000 meteoros/	hora	en el 2001, y 25.000 meteoros/hora en el 2002. El
P. Jenniskens llegaría a tener unos 4000 meteoros/	hora	de máximo y según D. Asher y R. McNaught, "sólo"
ncia, como las de 1933 (entre 3 y 29.000 meteoros/	hora) y la de 1985 (entre 600 y 800 meteoros/hora). Con
(entre 3 y 29.000 meteoros/	hora) y la de 1985 (entre 600 y 800 meteoros/hora). Con
no se alcancen cifras de entre 10 y 35 mil meteoros/	hora	, o bien, en el 2002 cuando la cifra se incrementa a los
pico de actividad se situó alrededor de los 300 meteoros/	hora	. La lluvia fue seguida muy de cerca por la Sociedad de
produciendo una actividad baja de sólo 50 meteoros/	hora	. Para que se produzca una actividad muy alta
también se tuvo gran actividad , de 6.000 meteoros por	hora	. Otra fecha para recordar en la historia de la
002 cuando la cifra se incrementa a los 25 mil meteoros/	hora	. Las predicciones de McNaught, especialista en materia
alta. En 1901 se vieron no menos de 7.000 meteoros/	hora	; en 1902, 400; y en 1903, unas 200 estrellas fugaces
se supone que van a haber unos 1500 meteoritos por	hora	", comenta Iandzowski. AFORTUNADOS El Tempel-
espués se incrementará en unos 10 o 20 meteoros por	hora	hasta el amanecer. Si usted tiene suerte, podrá ser
porción notada en España, más de 1.800 meteoros por	hora	, fue mayor que los 500 a 1.000 por hora que pensaban
un máximo meteórico (con el número de meteoros por	hora	hora no tuvieron tanta suerte). ¿Por qué son Leónidas?
1999, que en España alcanzó los 5000 meteoros por	hora). Los observadores americanos, sin embargo, tienen
lluvia de estrellas alcanzó tasas de 5000 meteoros por	hora	el mes de noviembre. Los destellos producidos por los
nuestras cabezas... una tasa de 150.000 meteoros por	hora	se observó durante 20 minutos". Otros observadores
lugares hubo informes de hasta 100,000 meteoros por	hora). [Haga click en la imagen para obtener más
Universal), se registrarían unos 1000 meteoros por	hora	. Hasta el momento, las observaciones desde todo el
tasas de actividad máximas de 17.000 meteoros por	hora	. En 1867 también se tuvo gran actividad, de 6.000
aron a contar como mucho entre 40 y 50 meteoros por	hora	. No se registraron daños a los satélites que orbitan la
tasa máxima está en el orden de 100.000 meteoros por	hora	. Hace exactamente 200 años, Alexander von Humboldt
epetir una tormenta similar, con miles de meteoros por	hora	. Ahora estamos nuevamente en el plazo, ya que la
si fueron decenas o decenas de miles de meteoros por	hora	en el máximo . ¿Se ve en cada retorno del cometa
s se han observados unos pocos cientos meteoros por	hora	y en otras ocasiones decenas de miles. Por otra parte,
"Preveen una lluvia de unos 200 a 5000 meteoros por	hora	este año", afirmó un científico de la Administración
tan sólo se contemplaron entre 50 y 100 meteoros por	hora	, produciendo una profunda decepción del público. Para
1966, cuando cayeron más de 100,000 meteoros por	hora	". Cada 17 y 18 de noviembre, la Tierra atraviesa la
durante una semana, equivale a 50,000 meteoros por	hora	. "Y además serían muy brillantes, muy fáciles de ver,
en noviembre de 1898, con más de 200 meteoros por	hora	, los astrónomos esperaban contemplar una gran
permanecen bajas: de sólo unos 10 o 15 meteoros por	hora	. "En 1998 pasamos a través de material que fue
noche nunca excedió de unos cientos de meteoros por	hora	. "Se define como tormenta de meteoros a aquella en
pasado nosotros contamos entre 30 y 40 objetos por	hora	, pero ahora esperamos que aumenten a miles". La

Taula 6-100. Contextos de METEOROS/HORA i METEOROS POR HORA en el subcorpus castellà de notícies (e. p.)

Tal com destaquen aquestes concordances, en aquests contextos es fa un ús sistemàtic d'expressions al voltant de la paraula MÁXIMO: MÁXIMO, TASA MÁXIMA, DE MÁXIMO, MÁXIMO METEÓRICO, TASAS DE ACTIVIDAD MÁXIMAS, TASA MÁXIMA o EN EL MÁXIMO. Es pot comprovar, a més, que en aquests contextos es poden establir altres paral·lelismes, com ara ACTIVIDAD i TASA, que reafirmen l'equivalència entre PEAK i fórmules elaborades a partir de MÁXIMO.

D'aquesta manera, hem pogut arribar a establir l'equivalència entre dues expressions lingüístiques, l'ús de les quals queda garantida mitjançant l'anàlisi de corpus. Les conclusions a què el traductor pot arribar un cop feta aquesta anàlisi suposen solucions en el context de l'àmbit específic en el qual està traduït, cosa que generalment no proporcionen les fonts de caràcter lexicogràfic o terminològic. Per aquest motiu, aquesta mena d'anàlisi permet, d'una banda, utilitzar de manera més crítica els recursos lexicogràfics o terminològics i, de l'altra, poden pal·liar les possibles mancances d'aquestes obres.

✧ Equivalents en català

En el cas del català hem seguit el mateix esquema estratègic que acabem de descriure per al castellà. En primer lloc, hem seleccionat un subcorpus amb els recursos textuais en català que presenten les característiques següents: que sigui una notícia o una nota de premsa (paràmetre tipus de recurs), que l'autor sigui expert o semiexpert i que el receptor sigui llec.

Com a resultat, el subcorpus català de notícies presenta el perfil següent:

Tipus de recurs	Emissor	Recursos textual	Nombre de paraules
Notícia	Expert	0	0
	Semiexpert	4	1.726
Nota de premsa	Expert	0	0
	Semiexpert	0	0
TOTAL		4	1.726

Taula 6-101. Descripció del subcorpus català de notícies (e. p.)

En primer lloc, doncs, i seguint l'estratègia de resolució d'aquest problema de traducció, partim d'una hipòtesi inductiva, segons la qual podríem suposar que PEAK equival en català a PIC. Aquesta hipòtesi es descarta immediatament, ja que al subcorpus català de notícies no consta PIC.

Segons la segona hipòtesi que hem plantejat al subapartat anterior, partint de les coaparicions de METEOR i HORA podríem arribar a una possible solució. De nou, el corpus no resulta prou gran per obtenir una quantitat de concordances suficientment il·lustrativa que permetés arribar a conclusions. És per això que, ampliant aquesta hipòtesi, decidim analitzar les concordances d'HORA.

nomen podria deixar veure uns 600 estels fugaços a l' hora . En canvi, la realitat va ser encara més espectacular, produir al 9 de desembre a les 08:21 UTC, 05:21 a.m., hora local solar. Segons els informes, el cel estava clar. El nts d'Europa van poder veure 5.000 estels fugaços per hora , segons la documentació recollida per l'Institut d'Astr es devien veure entre 6.000 i 7.000 estels fugaços per hora ; tot i que aquesta intensitat només es va mantenir d els aficionats podran veure uns 600 estels fugaços per hora , segons les previsions dels astrònoms. Si els càlculs s inada es van poder veure uns 6.000 estels fugaços per hora La pluja d'estels dels Leònids supera totes les expect 966 A Catalunya es veuran uns 600 estels fugaços per hora Joaquim Elcacho BARCELONA Els habitants de bona rribar a comptar entre 5.000 i 7.000 estels fugaços per hora , segons les estimacions dels aficionats i dels centres e tenir una intensitat aproximada de 5.000 meteors per hora , amb un marge d'error de més o menys mil meteors mb un marge d'error de més o menys mil meteors per hora , segons va explicar Javier Alcolea, investigador de l'Ob sions poden fallar. "Es pot calcular amb certa precisió l' hora en què la Terra travessa la zona on es troben les par

Taula 6-102. Contextos de HORA (corpus català) (e. p.)

Aquestes concordances no resulten suficientment informatives; de fet, l'única unitat que podríem destacar com a possible equivalent funcional de PEAK és INTENSITAT, però amb un sol context no és prou informatiu ni per donar suport a una proposta de solució (INTENSITAT) ni per refutar-ne d'altres.

En aquest cas, doncs, el corpus resulta massa petit, per la qual cosa no podem arribar a cap solució concloent.

4.1.2. *El cas de SHOWER vs STORM*

A l'article de premsa apareixen les paraules SHOWER i STORM, tot i que en cap dels dos casos no sembla que es faci referència a l'accepció més utilitzada d'aquestes dues paraules. En aquest cas, el traductor es troba davant d'un problema plantejat per dues unitats lingüístiques que coneix i que generalment presenten significats molt propers. Tanmateix, tot indica que l'ús d'aquestes dues paraules a l'article de premsa no respon a la seva accepció més habitual; d'altra banda, el fet que hi apareguin totes dues, SHOWER i STORM, en el mateix article, permet suposar que la informació que aquestes denominacions vehiculen segueix guardant força similituds.

A continuació abordem totes dues paraules per separat.

a) El cas de SHOWER

Per començar, igual que hem fet en el cas de PEAK (apartat 4.1.1 "El cas de *peak*", pàgina 357), prenem com a punt de partida la definició que de SHOWER dona el Collins Concise Dictionary:

SHOWER: *n.* **1.** a brief period of rain, hail, sleet, or snow. **2.** a sudden abundant fall or downpour, as of tears, sparks, or light. **3.** a rush: *a shower of praise*. **4. a.** a kind of bath in which a person stands upright and is sparyed with water from a nozzle. **b.** the room, booth, etc., containing such a bath. Full name: **shower bath**. **5.** *Brit. sl.* a derogatory term applied to a person or group. [...] (THE COLLINS CONCISE DICTIONARY, 1987)

Aquesta definició permet establir que per SHOWER el traductor pot entendre tant el fet de caure aigua verticalment i de manera suau, com el període o l'entorn en què aquest fet té lloc.

SHOWER apareix un total de 1.095 cops al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa: 867 cops en la seva forma singular i 211, en la plural. En observar els cosituats més habituals, tant de la forma singular com de la plural, obtenim el llistat de paraules recollit a la taula 6-103. "Cosituats de SHOWER i SHOWERS" (pàgina 371). Entre tots aquests cosituats destaquen especialment l'alta freqüència de coaparició de METEOR, que apareix la majoria dels casos en la posició -1 dóna lloc a la possible unitat de significat ampliada METEOR SHOWER i METEOR SHOWERS. Aquesta unitat sembla que es pot veure ampliada amb la presència de LEONID en posició -2, la qual cosa dóna lloc a LEONID METEOR SHOWER i LEONID METEOR SHOWERS, ja que en la gran part de les coaparicions de LEONID als contextos de SHOWER(*) ocupa aquesta posició. A més, en molts casos, aquesta segona unitat de significat ampliada sembla que està precedida d'un article definit, que apareix en posició -3 als contextos de SHOWER.

De la mateixa manera que succeïa en el cas de PEAK, en els contextos de SHOWER hi ha una presència destacable d'unitats indicadores de temps, com són NOVEMBER i YEAR. D'altra banda, també resulta rellevant la coaparició d'STORM en els contextos de SHOWER, encara que en posició +5, que és una posició relativament llunyana a la paraula pivot.

N	WORD	TOTAL	LEFT	RIGHT	L5	L4	L3	L2	L1	*	R1	R2	R3	R4	R5
1	THE	1093	753	340	74	177	220	134	148	0	4	104	59	80	93
2	SHOWER	956	66	23	30	20	13	3	0	867	4	1	3	11	4
3	METEOR	732	695	37	8	4	2	0	681	0	5	2	14	6	10
4	LEONID	377	357	20	7	4	1	272	73	0	0	4	5	4	7
5	OF	305	185	120	36	67	41	40	1	0	22	8	10	37	43
6	A	250	143	107	17	24	23	56	23	0	0	28	26	35	18
7	SHOWERS	228	10	7	2	4	2	2	0	211	2	0	1	2	2
8	TO	158	80	78	21	26	24	2	7	0	6	4	32	19	17
9	IN	143	61	82	26	17	13	4	1	0	27	14	12	13	16
10	AND	136	46	90	11	17	7	10	1	0	21	18	17	20	14
11	THIS	120	73	47	12	17	8	14	22	0	2	19	5	6	15
12	LEONIDS	114	67	47	13	5	4	36	9	0	1	7	22	11	6
13	IS	100	22	78	9	4	9	0	0	0	60	4	2	6	6
14	ON	99	30	69	4	12	7	7	0	0	11	23	14	16	5
15	FOR	96	52	44	16	15	8	11	2	0	5	11	8	9	11
16	BE	78	10	68	6	2	2	0	0	0	0	35	16	10	7
17	THAT	75	41	34	8	10	16	7	0	0	18	3	5	3	5
18	WILL	72	5	67	2	2	1	0	0	0	38	6	5	10	8
19	PEAK	70	40	30	25	7	8	0	0	0	2	11	6	7	4
20	ARE	69	18	51	6	5	7	0	0	0	26	2	6	14	3
21	FROM	63	22	41	3	5	6	7	1	0	14	8	6	5	8
22	DURING	61	52	9	14	20	11	7	0	0	2	3	1	3	0
23	NOVEMBER	60	20	40	9	3	4	3	1	0	5	10	14	6	5
24	AS	54	14	40	6	2	3	3	0	0	4	9	10	7	10
25	MORE	53	13	40	4	3	3	3	0	0	0	23	9	3	5
26	MOST	53	35	18	8	2	17	7	1	0	1	2	7	4	4
27	YEAR	52	20	32	5	6	3	6	0	0	1	4	19	5	3
28	WITH	50	5	45	2	3	0	0	0	0	6	6	6	7	20
29	WAS	48	9	39	7	2	0	0	0	0	28	0	3	2	6
30	ABOUT	47	36	11	11	12	3	10	0	0	0	2	3	2	4
31	THAN	46	14	32	4	4	1	5	0	0	1	1	23	4	3
32	WHEN	45	19	26	3	6	5	5	0	0	1	9	6	3	7
33	AT	43	13	30	7	1	3	2	0	0	3	5	7	3	12
34	STORM	37	6	31	1	4	1	0	0	0	8	4	2	4	13
35	YEARS	36	15	21	1	7	2	4	1	0	0	0	6	6	9
36	PRODUCE	34	18	16	2	3	1	12	0	0	2	11	2	0	1
37	AN	33	17	16	2	5	6	4	0	0	0	5	2	5	4
38	BY	33	9	24	1	1	3	4	0	0	3	6	3	6	6
39	EARTH	32	11	21	6	2	2	0	1	0	0	4	2	6	9
40	SPACE	32	19	13	6	13	0	0	0	0	1	6	0	3	3

Taula 6-103. Cosituats de SHOWER i SHOWERS (e. p.)

El llistat de cosituats ens permet suposar que SHOWER acostuma a formar part d'unitats de significat ampliades, atès l'alt índex de coaparició de METEOR i LEONID en una mateixa posició respecte a la paraula pivot. Per aquest motiu, i per tal de corroborar aquesta hipòtesi, realitzem una extracció d'agrupacions de paraules prenent com a text de partida únicament els contextos de SHOWER (des de la posició -5 o a la posició +5).

	AGRUPACIÓ	FREQ.
1.	meteor shower	438
2.	Leonid meteor	218
3.	Leonid meteor shower	201
4.	of the	180
5.	the Leonid	147
6.	the shower	115
7.	meteor showers	109
8.	the Leonid meteor	103
9.	the Leonid meteor shower	99
10.	Meteor Shower	89
11.	Leonid Meteor	61
12.	Leonid shower	58
13.	shower is	57
14.	of the Leonid	48
15.	Leonid Meteor Shower	46
16.	the meteor	43
17.	of the Leonid meteor	41
18.	of the Leonid meteor shower	40
19.	peak of	39
20.	a meteor	38

	AGRUPACIÓ	FREQ.
21.	during the	38
22.	the meteor shower	37
23.	the Leonids	36
24.	peak of the	36
25.	shower will	36
26.	will be	35
27.	on the	33
28.	The Leonid	33
29.	a meteor shower	33
30.	for the	32
31.	in the	29
32.	shower was	28
33.	this year	28
34.	of the shower	28
35.	The peak	28
36.	more than	27
37.	meteor shower is	27
38.	the Leonid shower	26
39.	The shower	26
40.	The peak of	25

Taula 6-104. Agrupacions més freqüents en els contextos de SHOWER i SHOWERS (e. p.)

Tal com es pot desprendre del llistat de cosituats i del llistat d'agrupacions més freqüents, SHOWER acostuma a aparèixer formant part d'una unitat de significat ampliada, o bé com a variant denominativa abreujada que, de manera anafòrica, fa referència a una unitat de significat ampliada i, per tant, precedida d'un article definit (THE) o d'un adjectiu demostratiu (THIS, THAT, THESE, THOSE), tal com mostra la taula següent:

Coaparicions		
METEOR + SHOWER(S)	676	61,7%
LEONID + SHOWER(S)	72	6,5%
TH(*) + SHOWER	162	14,7%
TH(*) + SHOWERS	5	0,6%
TOTAL	915	83,5%

Taula 6-105. Coaparicions més habituals de SHOWER i SHOWERS (e. p.)⁴

⁴ Gràcies a la grafia de l'article definit i els demostratius anglesos, hem pogut simplificar tant la cerca d'aquesta dada com la seva expressió a la taula recurrent a l'expressió TH(*).

A continuació analitzarem l'ús que al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa es fa de STORM.

b) El cas de STORM

De nou, prendrem com a punt de partida la definició de la paraula STORM en un diccionari de llengua:

storm: n. 1. a. a violent weather condition of strong winds, rain, hail, thunder, lightning, blowing sand, snow, etc. b. (as modifier): storm cloud. c. (in combination): stormproof. 2. Meteorol. a wind of force 10 on the Beaufort scale, reaching speeds of 55 to 63 m.p.h. 3. a violent disturbance or quarrel. 4. a direct assault on a stronghold. 5. a heavy discharge or rain, as of bullets or missiles. [...] (The Collins Concise Dictionary, 1987)

En aquest cas, la característica més rellevant en què coincideixen totes les accepcions recollides és l'aspecte violent del fenomen meteorològic o físic que denomina.

STORM apareix sota diferents formes gramaticals al llarg del subcorpus anglès de notícies i notes de premsa. En total són 813 formes de STORM(*), distribuïdes de la manera següent:

- * 695 aparicions de la forma substantiva singular (STORM).
- * 100 aparicions de la forma substantiva plural (STORMS).
- * 10 aparicions de la forma substantiva singular amb genitiu saxó (STORM'S)⁵.
- * 6 aparicions de la forma adjectiva (STORMY).
- * 1 aparició de la forma verbal participi, que es pot utilitzar en context com a adjectiu (STORMED).
- * 1 aparició de la forma verbal gerundi (STORMING).

⁵ Aquesta forma no té cap rellevància especial pel que fa a la nostra recerca, però sí pel que fa a la utilització de WordSmith Tools, ja que la identifica com una forma diferent de STORM.

Capítol 6 – L'anàlisi del corpus compilat

N	WORD	TOTAL	LEFT	RIGHT	L5	L4	L3	L2	L1	*	R1	R2	R3	R4
1	STORM	794	56	44	21	14	13	6	2	694	27	1	1	8
2	THE	731	503	228	57	81	135	96	134	0	3	77	48	60
3	METEOR	339	315	24	4	4	5	8	294	0	0	7	5	6
4	A	271	204	67	16	14	37	87	50	0	3	13	18	15
5	OF	257	127	130	15	31	49	30	2	0	54	13	21	21
6	LEONID	232	213	19	1	5	8	122	77	0	1	3	7	4
7	IN	157	36	121	13	10	5	7	1	0	33	33	30	14
8	TO	156	80	76	27	18	27	6	2	0	6	10	22	13
9	AND	137	59	78	12	19	12	14	2	0	22	16	10	10
10	STORMS	116	7	9	1	0	3	2	1	100	3	1	3	1
11	FOR	95	56	39	8	20	10	17	1	0	2	6	9	13
12	IS	89	21	68	9	6	3	3	0	0	31	5	8	11
13	WILL	77	21	56	4	12	1	4	0	0	31	7	3	5
14	LEONIDS	76	47	29	5	5	7	19	11	0	0	5	9	6
15	THIS	70	34	36	8	9	5	10	2	0	6	12	10	3
16	BE	62	18	44	7	3	5	3	0	0	2	15	5	13
17	PEAK	61	24	37	5	7	10	0	2	0	12	4	4	11
18	DURING	54	44	10	9	7	10	18	0	0	4	2	3	1
19	METEORS	53	12	41	5	2	4	1	0	0	0	21	8	5
20	FROM	51	29	22	4	15	1	9	0	0	3	4	7	4
21	IT	50	14	36	5	4	1	1	3	0	0	17	6	7
22	ON	49	20	29	8	5	4	3	0	0	3	6	7	3
23	THAT	48	25	23	5	8	4	6	2	0	10	2	4	4
24	YEAR	48	30	18	21	2	5	2	0	0	0	6	5	2
25	WAS	44	5	39	0	4	1	0	0	0	23	0	8	5
26	ARE	43	16	27	9	5	1	1	0	0	10	1	6	6
27	AT	42	15	27	8	5	0	1	1	0	0	8	6	7
28	SHOWER	41	37	4	13	6	5	6	7	0	0	0	1	1
29	WITH	41	14	27	2	8	2	2	0	0	6	7	8	3
30	GREAT	39	38	1	0	0	8	22	8	0	0	0	1	0
31	AN	38	10	28	0	3	4	3	0	0	0	15	3	8
32	AS	38	18	20	1	9	3	5	0	0	6	4	2	4
33	SATELLITES	31	15	16	11	1	3	0	0	0	1	2	0	12
34	WHEN	29	11	18	4	1	5	1	0	0	4	6	3	4
35	BUT	28	5	23	1	0	2	2	0	0	1	11	5	4
36	SEE	28	25	3	2	7	9	7	0	0	0	0	0	1
37	LAST	27	20	7	0	2	9	7	2	0	0	3	1	2
38	IF	26	14	12	1	2	7	4	0	0	1	4	6	1
39	MOST	26	13	13	1	1	8	3	0	0	1	1	3	3
40	WE	26	13	13	6	4	3	0	0	0	0	4	5	3

Taula 6-106. Cosituats de **STORM** i **STORMS** (e. p.)

Igual que passava en el cas de **SHOWER**, resulta recalable l'alta freqüència de coaparició de **METEOR** en posició -1 respecte de **STORM**(*), cosa que permet suposar

l'existència de la unitat de significat ampliada METEOR STORM. De la mateixa manera, la presència de LEONID en posició -2 permet deduir que la unitat de significat ampliada anterior es pot veure ampliada fins a formar LEONID METEOR STORM. De nou, també cal subratllar la presència de SHOWER en els contextos de STORM, en aquest cas ocupant la posició -5 respecte de la paraula pivot en aquest llistat de cosituats.

Entre els cosituats de SHOWER i els de STORM, però, podem remarcar almenys dues diferències. D'una banda, la presència de paraules indicadores de temps disminueix en els contextos de STORM respecte dels de SHOWER, ja que únicament hi apareix YEAR. De l'altra, la presència de SATELLITES a prop de STORM introdueix una novetat en l'entorn contextual d'aquesta paraula pivot respecte a SHOWER. Tanmateix, aquestes dues diferències no ens permeten diferenciar entre els usos de SHOWER i STORM, però ens ajudarà a fer-ho juntament amb les seves concordances (vegeu el següent subapartat c) "SHOWER i STORM", pàgina 376).

Per tal de comprovar l'existència de les unitats de significat ampliades que el llistat de cosituats de STORM ens ha permès identificar, extraiem un llistat amb les agrupacions més freqüents en els contextos d'aquesta paraula pivot:

	AGRUPACIÓ	FREQ.		AGRUPACIÓ	FREQ.
1.	meteor storm	184	21.	this year	25
2.	of the	102	22.	storm in	25
3.	the storm	99	23.	storm was	23
4.	Leonid meteor	82	24.	the Leonid meteor	23
5.	the Leonid	66	25.	of meteors	23
6.	Leonid storm	64	26.	in the	22
7.	Leonid meteor storm	53	27.	on the	22
8.	Leonid Meteor	48	28.	peak of	21
9.	Meteor Storm	46	29.	Leonid meteor storms	21
10.	a storm	43	30.	the great	20
11.	meteor storms	40	31.	for a	20
12.	during the	39	32.	the Leonid Meteor	20
13.	a meteor	37	33.	the meteor	19
14.	storm of	37	34.	the Leonids	19
15.	will be	35	35.	the Leonid meteor storm	18
16.	storm is	34	36.	peak of the	18
17.	a meteor storm	33	37.	the Leonid storm	17
18.	Leonid Meteor Storm	33	38.	and the	17
19.	from the	33	39.	storm and	17
20.	storm will	27	40.	see a	17

Taula 6-107. Agrupacions de STORM i STORMS (e. p.)

Capítol 6 – L’anàlisi del corpus compilat

Aquest llistat d’agrupacions ens permet confirmar l’existència d’unitats de significat ampliades, com també l’ús de *STORM* precedit d’un article definit o d’un adjectiu demostratiu, com a forma abreujada equivalent a la unitat de significat ampliada.

Coaparicions		
METEOR + <i>STORM(S)</i>	290	35,5%
LEONID + <i>STORM(S)</i>	83	10,2%
TH(*) + <i>STORM</i>	131	16,1%
TH(*) + <i>STORMS</i>	6	0,7%
TOTAL	510	62,5%

Taula 6-108. Coaparicions més habituals de *STORM* i *STORMS* (e. p.)

Tanmateix, tal com es desprèn de la taula anterior, *STORM* també es fa servir sovint de manera independent, ja que si en el 62,5% de les ocasions *STORM* forma part d’una unitat de significat ampliada o hi fa referència, en la resta d’ocasions (el 37,5%) apareix en context de manera autònoma (com ho corrobora el fet que una de les agrupacions més freqüent sigui *A STORM*) o formant part d’unitats de significat ampliades menys fossilitzades.

c) SHOWER i STORM

Amb tot, les dades observades fins al moment segueixen sense posar en relleu les possibles diferències entre *SHOWER* i *STORM*, tant pel que fa al seu ús en context com a la informació que representen. És per això que recorrerem a l’observació en context de totes dues unitats.

En primer lloc, i per tal de cercar contextos conceptualment rics i explícits, analitzarem les concordances de *SHOWER* en què també hi aparegui *STORM*.

1. Meteor <u>Storm</u> This Year? Meteors and Meteor	<u>Showers</u>	: How They Work Southwest Res
2. see a major <u>storm</u> this year. What causes meteor	<u>showers</u>	, and why do they occur at the same time every year
3. land, Japan -- than in Europe. Forecasting Meteor	<u>Showers</u>	Predictions of a meteor <u>storm</u> in 1998 are based on
4. hower" and a "meteor <u>storm</u> ." Simply put, meteor	<u>showers</u>	are small and meteor <u>storms</u> are big. Meteor
5. he same as in past years when impressive Leonid	<u>showers</u>	appeared. Shelter from the <u>Storm</u> The p
6. e leftover debris of comets also produces meteor	<u>showers</u>	. Even though the comet passes by every 33 years
7. ow whether the Leonids will produce a <u>storm</u> or a	<u>shower</u>	. Apparently that's what happened in 1998. In recent
8. ets passage, then there is no <u>storm</u> , just a strong	<u>shower</u>	, which preceded the Great <u>Storm</u> of 1966. If they a
9. id shower is similar in some respects to the 1965	<u>shower</u>	, the 1999 Leonids meteor <u>storm</u> , and a control flight
10. sequent flights included the 1999 Perseid meteor	<u>shower</u>	, not a <u>storm</u> . The maximum rate of meteors last yea
11. r than -3). Nevertheless, the 1998 Leonids were a	<u>shower</u>	" and a "meteor <u>storm</u> ." Simply put, meteor showers
12. helpful to know the difference between a "meteor	<u>shower</u>	(Washington Post) Astronomers review mete
13. es weather Leonid <u>storm</u> Satellites survive meteor	<u>shower</u>	was so vivid, peaking at an estimated 150,000 "fallin
14. , there could be no <u>storm</u> in either year. The 1833	<u>shower</u>	turns into a brief <u>storm</u> , sometimes pelting the Earth
15. s after the comet has recently passed, the meteor	<u>shower</u>	-- this year a <u>storm</u> -- is expected to have an intensi
16. the potential risk to spacecraft. The annual Leonid	<u>shower</u>	-- this year a <u>storm</u> -- is expected to be unusually
17. st in more than three decades. The annual Leonid	<u>shower</u>	and the 1965 shower that preceded the Great <u>Storm</u>
18. me similarities between the 1998 Leonid	<u>shower</u>	that produces at least one meteor per second. Sixty
19. s a <u>storm</u> !! A meteor <u>storm</u> is loosely defined as a	<u>shower</u>	that could be a <u>storm</u> . Perseids Live! Balloon Flight P
20. coordinate a team that helps track changes in the	<u>shower</u>	swelled into the heaviest <u>storm</u> of shooting stars in 3
21. s of Arabia as the much-heralded Leonid meteor	<u>shower</u>	surges into a full-fledged <u>storm</u> , when thousands of
22. ting stars per hour. But every 33 years, that meek	<u>shower</u>	sometimes produces a veritable <u>storm</u> of meteors. Th
23. he comet visits the inner solar system, the Leonid	<u>shower</u>	presage a meteor <u>storm</u> in 1999? That remains to be
24. preceded the Great <u>Storm</u> of 1966. Does the 1998	<u>shower</u>	peaked in a <u>storm</u> of 144,000 shooting stars p
25. ore debris than usual. The last time, in 1966, the	<u>shower</u>	or <u>storm</u> . Over time, a given debris stream from the
26. rs such a trail of debris, we can observe a meteor	<u>shower</u>	or <u>storm</u> takes place. In the years in between, a very
27. 3 years. In the years when this happens, a strong	<u>shower</u>	Or A <u>storm</u> ? In l
28. LT: News: A	<u>shower</u>	or <u>storm</u> like the Leonids that might be relatively
29. e of the shower (November 18 in this case). For a	<u>Showers</u>	may <u>storm</u> and you may even have a chance to see
30. is year, the normally inconspicuous Leonid Meteor	<u>shower</u>	is classified as a <u>storm</u> when the rate exceeds 1,00
31. rom the sky at a rate of 2,200 per hour. A meteor	<u>shower</u>	into a <u>storm</u> . At the peak of the last <u>storm</u> , in 1966,
32. to an especially dense cloud of debris, turning the	<u>shower</u>	destroyed Olympus, Europe's most prized commu
33. werful <u>storm</u> than the approaching Leonid meteor	<u>shower</u>	could turn into a memorable <u>storm</u> with over 1,000
34. on recent cool headlines The 1999 Leonid meteor	<u>shower</u>	could rival the predicted Leonid <u>storm</u> . If not, it will
35. ing ahead of the comet, then the resulting meteor	<u>shower</u>	can turn into a <u>storm</u> of meteors, with thousands an
36. teors an hour. Every 33 years or so, however, the	<u>shower</u>	activity is expected on Nov. 17 at 1:43 p.m. CST.
37. bring another big <u>storm</u> . The peak Leonid meteor	<u>shower</u>	

Taula 6-109. Contextos de SHOWER(*) i STORM al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (e. p.)⁶

Algunes d'aquestes concordances sembla que fan servir SHOWER o STORM indistintament, com si es tractés d'un recurs estilístic per tal de no repetir una mateixa unitat lingüística. Es tracta de concordances com, per exemple, la número trenta, en la qual s'equiparen totes dues unitats quan es diu que THE [...] SHOWER MAY STORM [...].

⁶ Les concordances que es mostren en aquesta taula apareixen numerades per línies per tal de facilitar-ne l'anàlisi. La numeració en negreta marca segments en què es posen de manifest diferències conceptuals entre SHOWER i STORM, mentre que la numeració en cursiva identifica els segments en què totes dues unitats es consideren equivalents.

Tanmateix, la majoria dels contextos posen en relleu, de manera més o menys explícita, certes diferències entre SHOWER i STORM. Alguns d'ells, com ara el trenta-dos, indiquen que una SHOWER COULD TURN INTO A [...] STORM, tot fent palès, doncs, que SHOWER i STORM representen nocions diferents.

Això no obstant, les concordances més il·lustratives són aquelles que fan referència de manera explícita a les diferències entre SHOWER i STORM. És el cas, per exemple, de la concordança dotze, en què es presenten de manera comparativa les definicions de totes dues unitats. També és el cas del context dinou, en el qual s'indica que STORM és un tipus de SHOWER determinat pel seu grau d'intensitat.

D'aquesta manera podem concloure que, si bé en aquest tipus de text es poden arribar a fer servir com a unitats equivalents, SHOWER i STORM, i per extensió, les unitats de significat ampliades formades a partir d'aquests termes, es diferencien per la seva intensitat. Aquest fet, que el traductor especialitzat pot deduir a partir de la informació recollida a les definicions generals de SHOWER i STORM, és corroborat empíricament amb l'anàlisi que hem dut a terme.

d) Cerca d'equivalents

✱ Equivalents en castellà

La hipòtesi de partida en aquest cas és de caràcter introspectiu: el traductor, partint dels seus coneixements sobre la seva llengua materna i la del text original, pot traduir SHOWER com LLUVIA i STORM com TORMENTA. Per aquest motiu, observem els contextos de DE METEOR(*) tot esperant de trobar LLUVIA i/o TORMENTA en la posició -1.

Aquesta hipòtesi es veu corroborada amb les concordances de la taula 6-110 (pàgina 379). Tal com es pot comprovar, es repeteixen construccions equivalents als de les

Capítol 6 – L'anàlisi del corpus compilat

equivalents a METEOR SHOWER i METEOR STORM. Això no obstant, tant LLUVIA com TORMENTA apareixen formant part d'altres unitats de significat ampliades.

En el cas de LLUVIA, en cercar les concordances de LLUVIA(*) DE trobem les següents unitats de significat ampliades:

LLUVIA(*) + DE + BÓLIDOS	2	0,9%
LLUVIA(*) + DE + COMETAS	1	0,5%
LLUVIA(*) + DE + ESTRELLAS	66	31,1%
LLUVIA(*) + DE + [ARTICLE + NOM PROPI] ⁷	14	6,6%
LLUVIA(*) + DE + LEÓNIDAS	9	4,2%
LLUVIA(*) + DE + METEOR(*)	90	42,4%
Altres	30	14,2%
TOTAL	212	

Taula 6-111. Unitats de significat ampliades formades per LLUVIA(*) DE en el subcorpus castellà de notícies i notes de premsa (e. p.)

Dues de les unitats recollides a la taula anterior, LLUVIA DE BÓLIDOS i LLUVIA DE COMETAS, presenten una freqüència molt baixa. És per això que, comptant únicament amb aquestes dades, no poden ser considerades unitats denominatives d'un concepte determinat⁸. Pel que fa a la resta d'unitats de significat ampliades recollides, si bé LLUVIA(*) DE METEOR(*) és la més habitual, també presenta una alta freqüència d'aparició la unitat LLUVIA(*) DE ESTRELLAS, que sovint es veu ampliada formant la unitat major LLUVIA(*) DE ESTRELLAS FUGACES (en 44 de les 66 coaparicions de LLUVIA(*) DE ESTRELLAS).

porta. Las Leónidas son una	<u>lluvia de estrellas fugaces</u>	visible durante noviembre y suelen tener su
lugares oscuros en busca de la	<u>lluvia de estrellas fugaces</u>	más célebre por su actividad: las Leónidas .
2001 - Las Leónidas es una	<u>lluvia de estrellas fugaces</u>	que puede verse a simple vista. A continuaci

Taula 6-112. Contextos definitoris de LLUVIA DE ESTRELLAS FUGACES al subcorpus castellà de notícies i notes de premsa (e. p.)

⁷ Es tracta de formes com LLUVIA DE LAS LEÓNIDAS o LLUVIA DE LAS ORIÓIDAS, en les quals LEÓNIDES i ORIÓIDES apareixen en majúscula i, per tant, poden ser considerades com a nom propi.

⁸ En aquest cas, la consulta d'obres de referència o d'un corpus expert podrien ajudar el traductor a decidir si es tracta d'un sintagma lliure o d'un terme sintagmàtic.

Tal com veiem, doncs, aquests contextos defineixen Leónidas com LLUVIA DE ESTRELLAS FUGACES, mentre que en els següents es defineixen com LLUVIA DE METEOROS:

ro atravesando la atmósfera durante la de Harvard, la estrella de la muerte, la	<u>lluvia de meteoros</u>	Leónidas del 2000, captadas por Georg
El número de detecciones por hora de la	<u>lluvia de meteoritos</u>	Leónidas , y el constante descubrimient
algunos de los resultados obtenidos de la	<u>lluvia de meteoros</u>	Las Leónidas en Puerto Rico muestra
ntenido Que se Espera? El regreso de la	<u>lluvia de meteoros</u>	de las Leónidas en 1998. El primer
eoros, calculó Whitters, comparable a la	<u>Lluvia de Meteoritos</u>	de las Leónidas es sin dudarlo el ma
ndice de astronomía Observación de	<u>lluvia de meteoros</u>	de las Leónidas de 1966 que se mue
	<u>lluvia de meteoros</u>	: Las Leónidas Compilación por Aleja

Taula 6-113. Contextos definitoris de LLUVIA DE METEOR(*) al subcorpus castellà de notícies i notes de premsa (e. p.)

És per tot això que podem considerar LLUVIA DE ESTRELLAS (FUGACES) com a sinònim de LLUVIA DE METEOROS, almenys en l'àmbit dels Leònids. Tanmateix, els contextos observats no ens permeten establir si hi ha diferències d'ús entre totes dues unitats.

Pel que fa a TORMENTA, igual que en el cas de LLUVIA, la unitat de significat ampliada més habitual de què forma part és TORMENTA DE METEOR(*). També coapareix amb ESTRELLAS formant TORMENTA DE ESTRELLAS, però en una freqüència molt baixa.

TORMENTA(*) + DE + ESTRELLAS	5
TORMENTA(*) + DE + LAS + LEÓNIDAS	15
TORMENTA(*) + DE + LEÓNIDAS	33
TORMENTA(*) + DE + METEOR(*)	56
TORMENTA(*) + DE + [ALTRES]	9
Total	118

Taula 6-114. Unitats de significat ampliades formades per TORMENTA(*) DE en el subcorpus castellà de notícies i notes de premsa (e. p.)

Això no obstant, i coincidint en aquest fet amb les coaparicions de LLUVIA(*), TORMENTA apareix sovint seguit de LEÓNIDAS formant TORMENTA DE LEÓNIDAS i TORMENTA DE LAS LEÓNIDAS. Aquesta unitat és en realitat una variació denominativa de la forma més explícita de la denominació d'aquest concepte, que és TORMENTA DE METEOROS LEÓNIDAS. Aquesta forma més àmplia, que recull explícitament cadascun dels elements que el conformen (tant denominativament, des d'un punt de vista lingüístic, com

conceptualment, des d'un punt de vista factual), sovint es veu escurçada al llarg dels textos del corpus per tal d'agilitar el discurs seguint el principi d'economia lingüística. És per això que, tant en les unitats de significat ampliades formades a partir de LLUVIA com les formades a partir de TORMENTA, sovint s'elideixen part dels formants i s'expliciten únicament aquells formants que posen de manifest les característiques conceptuais més rellevants segons el context.

TORMENTA DE METEOR(*) LEÓNIDAS	LLUVIA DE METEOR(*) LEÓNIDAS
TORMENTA DE METEOR(*)	LLUVIA DE METEOR(*)
TORMENTA DE LAS LEÓNIDAS	LLUVIA DE LAS LEÓNIDAS
TORMENTA	LLUVIA

Taula 6-115. Variants denominatives d'unitats de significat ampliades formades a partir de TORMENTA i LLUVIA al subcorpus castellà de notícies i notes de premsa (e. p.)

Tal com es recull a la taula anterior, les denominacions que denoten un major grau d'especificitat són TORMENTA DE METEOR(*) LEÓNIDAS i LLUVIA DE METEOR(*) LEÓNIDAS. En el cas de la segona variant, TORMENTA DE METEOR(*) i LLUVIA DE METEOR(*), s'omet la informació relativa al nom propi del fenomen⁹, dada que, tanmateix, queda reflectida al context (ja sigui perquè el text tracta de LEÓNIDAS o perquè s'hi fa referència de manera anafòrica o catafòrica). En el tercer dels casos recollits, s'elideix la informació relativa a la naturalesa de la TORMENTA o la LLUVIA (de meteors o meteorits), mentre que se subratlla el seu nom propi. Finalment, sovint s'utilitza l'element nucli d'aquestes unitats de significat ampliades, TORMENTA i LLUVIA, per fer referència a la unitat sencera, sobretot de manera anafòrica (ESTA TORMENTA o ESTA LLUVIA).

⁹ Tal com s'ha vist a l'apartat 3 "Anàlisi del corpus multilingüe comparable: cerca sistemàtica" d'aquest capítol (pàgina 307), podem considerar LEÓNIDAS com un tipus de TORMENTA DE METEOROS que té lloc en un moment donat, està originada per un cometa i es pot veure en un lloc determinat de la cúpula celest. Per aquest motiu, LEÓNIDAS determina TORMENTA DE METEOROS.

denominació, ja sigui perquè gràcies al context no cal explicitar aquella part o perquè l'autor vol recalcar els trets conceptuals denotats pels formants que sí que s'han explicitat. De la mateixa manera que s'ha posat de manifest amb els contextos en castellà, sovint les formes més abreujades apareixen al text seguint el principi d'economia lingüística, i sempre que es pugui establir una relació de caràcter anafòric amb una forma estesa anterior.

Tot i que amb els contextos de DE METEOR(*) no hem trobat TEMPESTA en posició -1, que era una de les possibles hipòtesis de partida d'un traductor, hem volgut cercar directament aquesta unitat al corpus català per tal d'establir si, efectivament, es fa servir.

s/hora). Actualment es tenen registrades més important des del 1966, quan una altra de l'astronomia. Teniu més informació sobre la e la regió van ser testimonis de l'espectacular	<u>tempestes</u> <u>tempesta</u> <u>tempesta</u> <u>tempesta</u> <u>Tempesta</u> <u>tempesta</u> <u>tempesta</u> <u>tempestes</u> <u>tempesta</u> <u>tempestes</u> <u>tempesta</u>	de Leònides en cròniques antigues de fins de Leònides va provocar 150 000 meteor del 1833 en aquesta plana de la NASA. , ja que van ser molts els despertats pels meteòrica de les Leònides la nit del 17 al meteòrica (més de 1 000 meteors/hora). meteòrica , com les Leònides de 1999. meteòriques importants al 2001 i 2002", v (molts d'ells més brillants que la lluna p d'asteroides " usuals en algunes pel·lícules va marcar el començament de l'estudi me
--	--	--

Taula 6-119. Contextos de TEMPESTA/TEMPESTES al corpus català (e. p.)

Si bé el corpus català no conté coaparicions de TEMPESTA i DE METEOR(*), sí que hem pogut identificar unitats de significat ampliades formades a partir de tots dos lexemes, com pot ser TEMPESTA METEÒRICA. Tanmateix, el nombre de coaparicions a tot el corpus és relativament baix: tan sols onze aparicions de TEMPESTA, de les quals en quatre coapareix amb METEÒRICA o METEÒRIQUES. D'altra banda, el fet que aquestes quatre coaparicions tinguin lloc en recursos textuais pertanyents a diferents llocs web (CA 00301, CA 00802 i CAM00903) ens permet afirmar que no responen a l'ídiolècte d'un autor; així doncs, si bé la denominació TEMPESTA METEÒRICA pot no ser gaire habitual, almenys sí que podrà ser entesa per la comunitat d'experts i semiexperts.

Al llarg d'aquest apartat 4.1 ("Cerques d'unitats lingüístiques conegudes de l'article de premsa") hem pogut analitzar com identificar i resoldre problemes de traducció de tipus 1 (coneixement de la denominació lingüística, desconeixement de la informació factual que vehicula) segons la taula 6-90 sobre la tipologia de problemes suscitats per unitats de significació especialitzada (pàgina 355), tenint com a text d'origen un article de premsa. Tanmateix, i atès que l'article de premsa presenta el nivell més baix d'especialització pel que fa al tractament d'un àmbit temàtic determinat, ja que està adreçat a un lector llec, no hi hem pogut identificar problemes de traducció de tipus 2 (desconeixement de la denominació lingüística i del seu contingut factual), per la qual cosa no hem pogut abordar aquesta categoria de problemes a partir d'aquest tipus de text. Això no obstant, els problemes de traducció de tipus 2 sí que s'aborda en relació amb l'article acadèmic (apartat 4.3 "Unitats lingüístiques desconegudes de l'article acadèmic", pàgina 416).

4.2. Unitats lingüístiques conegudes de l'article acadèmic

De la mateixa manera que hem observat en l'article de premsa, el traductor especialitzat pot trobar-se amb unitats lingüístiques conegudes que, tanmateix, en aquest àmbit vehiculen una informació factual específica que desconeix. Tant per identificar aquestes unitats lingüístiques com per resoldre el possible problema de traducció que puguin plantejar, hem utilitzat dues parts diferents del corpus anglès. Es tracta, d'una banda, del subcorpus format pels recursos textuais propis de la comunicació entre expert (autor expert i receptor expert) i, de l'altra, del subcorpus format pels recursos textuais exclusius de la comunicació entre experts (tipus de recurs textual: article acadèmic).

La composició del primer dels subcorpus és la següent:

Emissor	Receptor	Nombre de recursos textuais	Nombre de paraules
Expert	Expert	128	190.599

Taula 6-120. Composició del subcorpus anglès expert–expert (e. p.)

El segon dels subcorpus està format únicament per articles acadèmics que, a més de tenir com a emissor i receptor un expert també es produeixen i s'utilitzen en unes condicions funcionals i comunicatives molt determinades:

Recurs textual	Emissor	Receptor	Nombre de recursos textuais	Nombre de paraules
Article acadèmic	Expert	Expert	21	21.656

Taula 6-121. Composició del subcorpus anglès acadèmic (e. p.)

Hem volgut diferenciar entre el subcorpus expert–expert i el subcorpus acadèmic per raó de la naturalesa dels recursos textuais que inclouen: mentre que en el primer s'inclou qualsevol recurs textual utilitzat en la comunicació entre experts – ja sigui un recurs pràcticament espontani (notícies) propi de la comunicació interna en el marc d'una institució (recursos administratius) o propi del mitjà (comentari de fotografies) – el segon està compost únicament per un tipus de recurs textual gens espontani produït generalment per ser publicat en un mitjà diferent del Web visible (com poden ser revistes acadèmiques en format paper o en format digital). Per aquest motiu, els recursos inclosos al subcorpus acadèmic han estat redactats seguint les pautes pròpies d'aquest gènere, tant pel que fa a la macroestructura del text com al seu estil, i ha passat pel procés editorial caracteritzat per la revisió *per peers*, per la qual cosa haurien de recollir un llenguatge molt més controlat i estandarditzat que no pas la resta de recursos textuais inclosos al subcorpus expert–expert.

El procés d'identificació i resolució d'elements lingüístics coneguts que vehiculen informació factual desconeguda s'il·lustra amb dos exemples: el cas de PEAK (que a més

ens permetrà observar el comportament d'aquesta unitat en un context expert en contraposició a un context no expert¹⁰) i el cas d'ACTIVITY.

4.2.1. El cas de PEAK

Tal com quedà palès amb l'extracció de les paraules clau de l'article acadèmic vers el British National Corpus (taula 6-2. "Paraules clau dels articles i del corpus anglès respecte al BNC", pàgina 300), PEAK és una de les paraules clau de l'article acadèmic, ja que, tot i que també apareixen al BNC, la seva freqüència d'aparició és comparativament més alta en el text que analitzem.

La taula 6-2 indica que PEAK també és una de les paraules clau del corpus anglès en conjunt, aspecte en el qual coincideixen els subcorpus acadèmic i expert-expert. En el primer dels subcorpus, PEAK apareix 74 cops i representa una freqüència del 0,36‰ (que augmenta fins al 0,37‰ si hi sumem la freqüència de la forma plural). D'altra banda, en el subcorpus expert-expert hi apareix fins a 522 cops, la qual cosa representa en aquest cas una freqüència del 0,27‰ (que arriba fins al 0,3‰ si hi sumem la freqüència de la forma plural, i fins al 0,31‰ si a més tenim en compte les formes verbals PEAKED i PEAKING).

En analitzar amb més detall els contextos de PEAK(*) al subcorpus anglès acadèmic, començant pels seus cosituats, trobem, d'una banda, el sintagma THE (X) PEAK i, de l'altra, possibles unitats de significat ampliades que responen a l'esquema PEAK (X), en el qual x rep el valor d'una de les unitats següents: ACTIVITY, TIME, LOCATION, RATE, ZHR.

¹⁰ Vegeu l'apartat 4.1.1 "El cas de PEAK" a les "Cerques d'unitats lingüístiques conegudes de l'article de premsa", pàgina 357.

N	WORD	TOTAL	LEFT	RIGHT	L5	L4	L3	L2	L1	*	R1	R2	R3	R4	R5
1	THE	90	59	31	9	3	3	32	12	0	0	12	10	4	5
2	PEAK	82	4	4	0	2	2	0	0	74	0	0	1	2	1
3	OF	30	13	17	4	1	5	1	2	0	7	2	0	5	3
4	AND	26	13	13	4	1	4	4	0	0	2	4	0	1	6
5	IN	26	9	17	2	6	1	0	0	0	4	3	4	2	4
6	A	17	13	4	1	3	0	3	6	0	0	1	1	2	0
7	ACTIVITY	10	3	7	0	1	1	0	1	0	4	0	2	1	0
8	TIME	10	5	5	1	2	1	1	0	0	3	0	2	0	0
9	OBSERVED	9	2	7	0	1	0	1	0	0	2	4	0	1	0
10	ZHR	9	1	8	0	0	0	1	0	0	7	0	0	0	1
11	FIRST	8	4	4	1	0	0	0	3	0	0	0	2	1	1
12	FOR	8	5	3	0	1	4	0	0	0	1	0	0	1	1
13	STORM	8	7	1	0	2	0	0	5	0	0	0	1	0	0
14	?	8	5	3	2	2	0	1	0	0	0	0	0	2	1
15	AROUND	7	0	7	0	0	0	0	0	0	4	0	1	2	0
16	ON	7	1	6	0	0	1	0	0	0	3	2	1	0	0
17	THAT	7	5	2	1	0	2	1	1	0	2	0	0	0	0
18	WITH	7	6	1	0	1	1	3	1	0	0	0	0	0	1
19	ABOUT	6	2	4	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	2
20	B	6	3	3	0	1	1	1	0	0	0	1	1	0	1
21	BE	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	2	2	1	1
22	MAIN	6	5	1	0	0	0	0	5	0	0	0	1	0	0
23	NEW	6	5	1	0	1	1	0	3	0	0	0	0	1	0
24	ONLY	6	5	1	0	2	1	2	0	0	0	1	0	0	0
25	SECOND	6	6	0	0	1	0	1	4	0	0	0	0	0	0
26	TO	6	4	2	0	2	1	1	0	0	0	0	1	1	0
27	TRADITIONAL	6	6	0	1	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0
28	UT	6	2	4	0	1	1	0	0	0	0	0	2	0	2
29	WAS	6	1	5	0	1	0	0	0	0	5	0	0	0	0
30	H	5	3	2	1	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0
31	IS	5	1	4	0	1	0	0	0	0	2	1	1	0	0
32	LOCATION	5	0	5	0	0	0	0	0	0	4	0	0	1	0
33	LONGITUDE	5	3	2	2	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0
34	PREDICTED	5	5	0	1	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0

Taula 6-122. Cosituats de PEAK(*) subcorpus anglès acadèmic (e. p.)

Entre els cosituats de PEAK(*) al subcorpus anglès acadèmic no apareixen mencions directes de caràcter genèric al temps, com succeïa en el subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (on apareixien entre els cosituats més habituals NOVEMBER, NOV o NIGHT). Tal com indica el llistat de cosituats i corrobora el llistat següent de

concordances, en aquest subcorpus PEAK s'utilitza molt freqüentment per determinar un altre concepte o formant una unitat de significat ampliada.

<p>between the number of Leonids per second at here are in all world-wide observations hints of tions were way off, both in terms of the time of UT, it was all over again. Only 15 minutes after per 5-minute interval. No secondary or multiple imum (FWHM) of about 17 hours. The second years ago [6]. If the time difference between . Kresák has predicted 17h UT as the possible n time (in degrees solar longitude) between the rigin and is probably not directly related to the re is also a flat activity with no distinguish eak of 19:20 UT ± 1 hour, whereas the actual ting for the many bright fireballs). The second ch shorter duration. The maximum of the first and "observability function" for this period a ude +2, few were brighter than magnitude 0. of the prediction. Therefore, the predicted with heliocentric distance, 2) The predicted ely, this approach says nothing about the bly lead to some changes in prefered region if our) and the activity profile is very steep, with re (from left to right) date, approximate rs witnessed an impressive outburst with a being the broadest and most intense. It has a n peak that provided storm activity with a resent upon a wider B=6 background with a Before the shower, it was recognized that the sted are (from left to right) date, approximate</p>	<p><u>peak</u> activity and the orbital distance between the E <u>peak</u> activity on 16 November 1998 between 22 and <u>peak</u> activity and in the rate of meteors. Now, with t <u>peak</u> activity, rates had fallen down to ZHR-values <u>peaks</u> are observed. After 1h 55m UT the activity dr <u>peak</u> (located on the right flank of the first) is appr <u>peak</u> location and passing of the node is similar to <u>peak</u> location some years ago [6]. If the time diff <u>peak</u> location and the passing of the node, the dist <u>peak</u> observed since 1995. However, in 1996 the <u>peak</u> observed. World-wide radio and radar observ <u>peak</u> occurred very close to 18:30 UT, within the 1- <u>peak</u> occurred within about an hour of the predicted <u>peak</u> occurs at approximately 1:30 UT on November <u>peak</u> rate is calculated of about 1020 ± 84 for all ref <u>peak</u> rates occurred during a five minute interval n <u>Peak</u> time can be considered good, and so there is <u>peak</u> time will be correct, and 3) There is no appre <u>peak</u> time or duration of the 1999 storm. For this, it <u>peak</u> time show to be dramatically different, but cu <u>peak</u> Zenith Hourly Rates of 1000 or even higher. <u>peak</u> ZHR, the peak location (B1950), the difference <u>peak</u> ZHR of 700 ± 100 [1]: nothing compared to the <u>peak</u> ZHR of approximately 270 and a full width at <u>peak</u> ZHR ~4000 is present upon a wider B=6 backg <u>peak</u> ZHR near ~450. The symmetrical activity profile <u>peak</u> ZHR (or flux) would be very hard to predict (t <u>peak</u> ZHR, the peak location (B1950), the difference</p>
--	--

Taula 6-123. Contextos de PEAK(*), ordenats alfabèticament per la posició -1, al subcorpus anglès acadèmic (e. p.)

Les construccions com ara PEAK LOCATION o PEAK TIME permeten especificar característiques relatives a PEAK, com són el lloc i el moment en què succeeix. Podem deduir, doncs, que en lloc de recórrer a estructures lliures per expressar aquesta mena de característiques circumstancials, s'utilitza de forma recurrent una mateixa estructura lexicosintàctica, creant una unitat de significat ampliada especialitzada que podríem englobar dins de la categoria de col·locacions especialitzades (vegeu l'apartat 2.2 "Altres elements propis de la comunicació especialitzada" del capítol 5, pàgina 260).

freqüentment com a nucli d'un sintagma nominal precedit per l'article determinat THE, formant construccions amb l'estructura THE (X) PEAK. Aquesta estructura ens permet identificar diferents usos de PEAK:

- * PEAK formant part d'una unitat superior (THE STORM PEAK). En aquest cas, PEAK és una part de STORM, coincidint amb l'anàlisi feta de PEAK a partir del subcorpus anglès de notícies i notes de premsa (vegeu l'apartat 4.1.1 "El cas de PEAK", pàgina 357).
- * Tipus de PEAK. Hi pot haver PEAKS successius (THE FIRST PEAK, THE SECOND PEAK) entre els quals hi ha un de més rellevant que la resta (THE MAIN PEAK).
- * Fenòmens coneguts com PEAK especial, i determinat per una unitat entre cometes (THE "TRADITIONAL" PEAK).

Tal com hem vist fins al moment, PEAK apareix en contextos de gran precisió. Tanmateix, no forma part de contextos explicatius o definitoris, i en poques ocasions hi apareix de manera autònoma, sense formar part d'unitats més àmplies, com sí que succeïa al subcorpus anglès de notícies i notes de premsa.

Al subcorpus anglès expert-expert se'n fa un ús de PEAK similar al del subcorpus acadèmic.

N	WORD	TOTAL	LEFT	RIGHT	-5	-4	-3	-2	-1	*	+1	+2	+3	+4	+5
1	PEAK	562	20	20	7	6	5	1	1	522	5	0	3	5	7
2	THE	529	379	150	49	41	37	116	136	0	2	50	39	26	33
3	OF	217	96	121	21	17	22	30	6	0	38	27	16	25	15
4	A	138	102	36	5	6	7	38	46	0	0	11	6	12	7
5	IN	100	41	59	12	14	10	3	2	0	13	12	8	12	14
6	AND	89	49	40	14	11	11	10	3	0	7	12	3	5	13
7	TIME	81	29	52	2	6	16	5	0	0	32	11	6	1	2
8	WITH	78	45	33	0	5	8	28	4	0	15	5	6	1	6
9	ZHR	73	19	54	6	5	2	4	2	0	33	7	7	4	3
10	TO	72	37	35	4	11	10	8	4	0	0	10	7	8	10
11	UT	71	38	33	8	8	7	3	12	0	0	2	7	12	12
12	H	70	42	28	5	15	2	9	11	0	0	3	9	9	7
13	AT	69	20	49	7	2	4	6	1	0	13	17	5	5	9
14	IS	66	12	54	2	7	3	0	0	0	27	9	6	5	7
15	THIS	53	38	15	4	8	4	11	11	0	0	6	2	3	4
16	ACTIVITY	48	21	27	3	9	3	0	6	0	14	4	4	3	2
17	WAS	47	8	39	2	2	4	0	0	0	23	5	3	3	5
18	AROUND	42	10	32	3	0	2	5	0	0	15	5	7	4	1
19	FOR	39	23	16	4	7	8	3	1	0	2	4	1	3	6
20	NODAL	38	33	5	0	1	0	1	31	0	0	2	0	2	1
21	NOVEMBER	34	18	16	13	2	1	2	0	0	0	4	4	4	4
22	NEAR	33	11	22	1	2	5	2	1	0	10	2	5	3	2
23	THAT	33	20	13	1	4	5	7	3	0	4	3	1	2	3
24	AS	32	11	21	4	2	5	0	0	0	5	5	2	5	4
25	FROM	32	10	22	3	2	3	2	0	0	3	5	8	4	2
26	ABOUT	29	9	20	2	4	2	1	0	0	1	4	2	6	7
27	?	29	8	21	1	5	2	0	0	0	0	6	8	5	2
28	BY	27	7	20	5	1	0	1	0	0	0	1	7	5	7
29	LAMBDA	27	6	21	3	1	1	1	0	0	0	9	5	4	3
30	MAXIMUM	26	16	10	5	4	5	0	2	0	1	0	3	4	2
31	OBSERVED	26	9	17	1	3	0	2	3	0	5	6	4	1	1
32	ON	26	9	17	3	1	2	1	2	0	4	3	2	6	2
33	LEONID	24	18	6	2	1	2	2	11	0	2	1	2	1	0
34	AFTER	23	18	5	3	1	4	9	1	0	0	2	1	2	0
35	BE	20	2	18	0	1	1	0	0	0	0	8	4	3	3

Taula 6-125. Cosituats de PEAK al subcorpus anglès acadèmic (e. p.)

Tot i que es tracta de cosituats molt similars als de PEAK al subcorpus anglès acadèmic, un dels aspectes que els diferencien és l'alta freqüència de coaparició amb WITH en posició -2 (la segona paraula a l'esquerra de la paraula pivot).

stream turned out to be weak in 1998 with a	<u>peak</u>	at lambda=235.308° (1998 November 17, 20h
igher than any other time on the 20th, with a	<u>peak</u>	at 415 per hour. For December 21, the peak
o November 18, 1999, 2h02m±2m UT with a	<u>peak</u>	equivalent ZHR of 3700±100 based on 2.8-
culminating around Nov 18, 7h15m with a	<u>peak</u>	ZHR around 450, about half an hour earlier
last night between 5 UT and 9:30UT, with a	<u>peak</u>	around 7:20±10 UT, close to the predicted
in peak that provided storm activity with a	<u>peak</u>	ZHR ~4000 is present upon a wider B=6 bac
1995-1996 has been present, this time with a	<u>peak</u>	ZHR near 100. It is not clear whether a narrow
was noted in 1996 near sol=235.16° with a	<u>peak</u>	ZHR of 90. The present analysis suggests an
other "early" peak near sol=235.22° with a	<u>peak</u>	ZHR approaching 100. In all cases, the trend
ast night between 5 UT and 9:30UT, with a	<u>peak</u>	around 7:20±10 UT, close to the predicted
the earlier or later times on the 21st, with a	<u>peak</u>	of 619 per hour. High rates are also present for
2 days centered around the peak with a	<u>peak</u>	ZHR of 50-60 in 1997 composed of larger Leo
broad, a 1-hour plateau of activity with a	<u>peak</u>	centered at lambda 236.09 +/-0.01, Nov 18,
ted rising significantly after this point, with a	<u>peak</u>	of roughly 1-2 Leonids per minute from 12-12
last night between 5 UT and 9:30 UT, with a	<u>peak</u>	around 7:20±10 UT according to a forewa
maximum equivalent ZHR of 357± 11 with a	<u>peak</u>	flux of 0.015±0.001 meteoroids per square ki
sent upon a wider B=6 background with a	<u>peak</u>	ZHR near ~450. The symmetrical activity profil
to be very similar to our predictions, with a	<u>peak</u>	time at 7:29 UT (1405 trail) and a possible
to November 18, 1999, 2h02m±2m UT with a	<u>peak</u>	equivalent ZHR of 3700±100. You can find full
100-200 per hour) for several years, with a	<u>peak</u>	in 1932 which just passed sub-storm level. In
witnessed an impressive outburst with a	<u>peak</u>	ZHR of 700 ± 100 [1]: nothing compared to
ted rising significantly after this point, with a	<u>peak</u>	of roughly 1-2 Leonids per minute from 12-12
(such as those given in [13]) with expected	<u>peaks</u>	in solar longitude between 235.6-235.9, no ob
le: Activity profile data for streams with main	<u>peak</u>	and background structure stream ZHRmax mp
30m UT activity enhancement with possible	<u>peak</u>	around Nov 17, 8h10m +/- 10m UT is in good
hancement (ZHR = 105 +/- 5) with possible	<u>peak</u>	around Nov 17, 8h10m +/- 10m UT (ZHR =
s later. A brief display of meteors with rates	<u>peaking</u>	a 6 meteors per minute was expected to peak
with a Last Quarter Moon interfering with the	<u>peak</u>	nights. Its close position to the Leonid radiant
peak time coincides almost perfectly with the	<u>peak</u>	time of 2:08 am Greenwich Mean Time pre

Taula 6-126. Concordances de PEAK(*), ordenades alfabèticament a partir de la posició –2, al subcorpus anglès expert – expert (e. p.)

Tal com recullen aquestes concordances, l'estructura WITH A PEAK resulta molt freqüent en el subcorpus anglès expert–expert. Aquesta estructura apareix seguida d'alguna peculiaritat situacional de PEAK, que pot ser tant de caràcter temporal com espacial. Per tant, aquesta estructura es pot considerar una paràfrasi de les unitats de significat ampliades identificades al subcorpus anglès acadèmic (PEAK TIME i PEAK LOCATION), i denoten un ús més espontani de la llengua al corpus expert–expert.

Totes les anàlisis realitzades sobre PEAK fins al moment, tant en el subcorpus anglès acadèmic com en el d'expert–expert, no ens han permès obtenir dades sobre la informació factual vehiculada per aquesta unitat. Hem obtingut informació relativa a les unitats de significat ampliades de què forma part, com també de les col·locacions terminològiques en les quals participa, però no hem trobat contextos conceptualment

rics que facilitin informació sobre la noció que representa al traductor. Aquesta circumstància es pot atribuir al fet que PEAK deu ser una noció àmpliament coneguda entre els experts, per la qual cosa els autors d'aquests recursos textuais no es veuen en l'obligació de definir un terme que els receptors a qui s'adrecen ja coneixen. En aquest cas, a diferència dels estudis realitzats a partir dels subcorpus de notícies i notes de premsa, el subcorpus anglès acadèmic i el subcorpus expert–expert no resulten prou útils per al traductor que cerca pal·liar la seva manca de coneixement especialitzat pel que fa a la informació factual representada per PEAK en aquesta mena de textos.

a) Cerca d'equivalents

✱ Equivalents en castellà

Del corpus castellà compilat hem utilitzat com a subcorpus equivalent al subcorpus anglès acadèmic i expert–expert aquell que conformen els recursos en castellà produïts per experts i adreçats a experts.

Emissor	Receptor	Nombre de recursos textuais	Nombre de paraules
Expert	Expert	17	43.289

Taula 6-127. Composició del subcorpus castellà expert–expert (e. p.)

Quantitativament, el subcorpus castellà expert–expert conté un volum de dades molt inferior als subcorpus anglesos acadèmic i expert–expert. A més, el subcorpus castellà no conté cap article acadèmic, per la qual cosa no ha estat possible crear un subcorpus castellà acadèmic. Tot i aquest desequilibri quantitatiu i qualitatiu, l'anàlisi del subcorpus castellà expert–expert encara pot proporcionar al traductor informació sobre possibles equivalents.

L'estratègia de partida en aquest cas es fonamenta en els contextos de PEAK en anglès. Tal com es mostrava a la taula 6-123 ("Contextos de PEAK(*), ordenats alfabèticament per la posició -1, al subcorpus anglès acadèmic", pàgina 390), la mesura de PEAK s'expressa en ZHR o ZENITH HOURLY RATES. Així doncs, aquesta unitat de mesura ens ha de permetre localitzar possibles equivalents de PEAK al subcorpus castellà expert-expert.

El traductor, en principi, pot no conèixer l'equivalent de ZHR en castellà, per la qual cosa la validació d'aquesta hipòtesi de treball ha de començar cercant l'equivalent d'aquesta unitat de mesura. Per fer-ho, ens centrarem en l'equivalent de HOURLY i analitzarem els contextos d'HORA(*) .

tura radiante.Ccampo cubierto La TH (<u>Tasa</u> <u>Horaria</u>) es el resultado de dividir el número de meteoros 7 45 15----- La <u>Tasa</u> <u>Horaria</u> <u>Zenital</u> (THZ , meteoros por hora) todavía puede marcados con 150K y 100K.La THZ (<u>Tasa</u> <u>Horaria</u> <u>Zenital</u> -- Zenital Hourly Rate , en inglés), es el El Método de las Isolíneas usa la THZ (<u>Tasa</u> <u>Horaria</u> <u>Zenital</u>) observada en apariciones previas, para esa, hemos decidido calcular la THZ (<u>Tasa</u> <u>Horaria</u> <u>Zenital</u>) que es el método internacionalmente más aserto. Según la secuencia de la THZ (<u>tasa</u> <u>horaria</u> <u>zenital</u>), el máximo tuvo lugar entre las 02:00 y an líneas de igual intensidad de THZ (<u>Tasa</u> <u>Horaria</u> <u>Zenital</u>). El método se aplica a las Leónidas, resu
--

Taula 6-128. Contextos de HORA(*) en el subcorpus castellà expert-expert, ordenats alfabèticament per les posicions -1 i +1 (e. p.)

Entre les 116 aparicions d'HORA(*), ordenant els seus contextos en primer lloc a partir de la paraula en la posició -1 (immediatament a l'esquerra de la paraula pivot) i, en segon lloc, per la paraula en la posició +1 (immediatament a la dreta de la paraula pivot), localitzem 7 contextos en què es recull la forma estesa de THZ que permeten establir l'equivalència entre aquestes sigles i la unitat ZHT. A més, el tercer dels contextos recollits a la taula anterior indica de manera explícita l'equivalència entre aquesta THZ i ZENITAL HOURLY RATE.

Així doncs, i seguint la hipòtesi de partida, en establir que l'equivalent de la unitat anglesa de mesura ZHT és THZ, l'anàlisi de les aparicions d'aquesta unitat al subcorpus castellà expert-expert ens ajudarà a identificar un possible equivalent de PEAK.

s predicciones. Año Mes Día Hora(TU) Actividad (1998. AñoActividad Posición Comentario (ados para la Tierra en la figura 1. La figura 2 da cuantitativas". Para 1999 se obtiene un valor de stra que la intensidad habrá bajado a niveles de vias, para dibujar líneas de igual intensidad de ción de la longitud solar. Para 1998 el pico de vados en 2000 y 2002 sean límites inferiores de e el cual se dibujan líneas de igual intensidad de nimos a la THZ mediante la siguiente ecuación: [minutos] Nubes [%] N [meteoros] ML h [°] sen h cantidad de meteoros brillantes. Fecha Hora L(sol) los límites 5.000 >THZ < 20.000. Para el 2001 la mayor (ihasta un valor de 10!). Por ejemplo la método internacionalmente más aceptado. La es tan evidente el segundo pico de actividad y la adiante bajo en el horizonte, etc. Para calcular la ximo para las 2:08 TU del 18 de noviembre. *La eoros que realmente se observa. Definimos a la ervar 8 meteoros en 1/2 hora. En conclusión, "la /2 - Z)) Después de recordar cómo se calcula la 10 4 15 0 3 5,20 65,0 0,906 131 Gráfica de la o en las siguientes predicciones: Para 1999 la iciones no se cumplen nunca y por lo tanto la obre los puntos marcados con 150K y 100K.La de las Isolíneas. El Método de las Isolíneas usa la en evidencia tal aserto. Según la secuencia de la datos sobre la mesa, hemos decidido calcular la observados es siempre menor que el dado por la la observación sino con la intensidad de la lluvia, sido etiquetados con la intensidad de la lluvia, -----Fecha Lon_sol cha Hora predicha Error de predicción Edad lunar líneas predice una lluvia muy intensa de 5000 < 2000, sólo se puede poner los límites 5.000 > Por tanto sólo podemos poner los limites 5.000 > mes Research Center de la NASA) anunciaba una ht (Australian National University) preveían una do y se mantuvo activo durante varias horas: una ----- La Tasa Horaria Zenital (THZ) Mejor Localidad para el Máximo ----- THZ) (°) 1988-93 10 ± 1 235.4-235.7 Brown & THZ vs distancia a lo largo de los años. Allí se señalan THZ =3.500±1000. Para el 2000 existe algo de incert THZ =400±150.Predicción de la hora y fecha. Los grá THZ alrededor del cometa. De hecho, estas líneas m THZ más intenso estaba situado en longitud solar 23 THZ . Para los años 2001 y 2002 el Método de las Iso THZ (Tasa Horaria Zenital). El método se aplica a las THZ =TH.p.Cmale.Caltura radiante.Ccampo cubierto THZ 1 55 2 0 0 60 5,20 42,2 0,672 3524 2 0 2 THZ +- nLEO nOBS ----- THZ bajará a valores normales de 400±100. Introd THZ de 86 registrada en 1994, es el resultado de ob THZ es el número de meteoros que un observador v THZ es bastante más baja de lo que podría haberse THZ hay entonces que aplicar dos factores de correcci THZ máxima que hemos obtenido (4199 Leónidas en THZ mediante la siguiente ecuación: THZ=TH.p. THZ no es una cantidad observada sino deducida", y THZ , procedemos a su cálculo, mostrando los datos THZ respecto al tiempo Gráfica de la actividad real o THZ será de unos 3500±1000. Para el 2000, sólo se THZ siempre es mayor que el número de meteoros THZ (Tasa Horaria Zenital --Zenital Hourly Rate, en THZ (Tasa Horaria Zenital) observada en apariciones THZ (tasa horaria zenital), el máximo tuvo lugar entr THZ (Tasa Horaria Zenital) que es el método internac THZ , y en ocasiones mucho menor. Los observadores THZ . Así aparece la distribución del polvo alrededor THZ . Los círculos con la cruz adentro marcan la pos THZ +- (UT) (J2000) THZ Predicha(J2000) (TU) (minutos) (días)20 THZ < 20 000, mejor que en 1999. Recientemente he THZ < 20.000. Para el 2001 la THZ bajará a valores THZ < 20.000. Para el 2001 la figura 2 muestra que de 7000 meteoros/hora. *Las Leónidas de 1998 THZ máxima entre 1000 y 1500, mientras Zidian Wu THZ mínima de 200 entre las 0h y 12h TU del 17 nov THZ , meteoros por hora) todavía puede sufrir
---	--

Taula 6-129. Contextos de THZ al subcorpus castellà expert–expert (e. p.)

Entre les quaranta aparicions de THZ al subcorpus castellà expert–expert trobem diferents formulacions a partir d’INTENSO i de MÁXIMO que semblen reproduir la mateixa idea que PEAK als subcorpus anglesos acadèmic i expert–expert. En l’anàlisi feta a partir de PEAK en l’article de premsa hem pogut establir l’equivalència entre aquest terme anglès i expressions formulades a partir de MÁXIM(*) en castellà (vegeu el subapartat “Equivalents de PEAK” de l’apartat 4.1.1 “El cas de PEAK”, pàgina 365). Per aquest motiu,

i com que l'equivalència entre PEAK i MÁXIMO ja ha estat analitzada, ens centrarem en les expressions formulades a partir de INTENSO.

En el subcorpus castellà expert-expert, la noció d'INTENSO apareix sota diferents formes gramaticals. Per comprovar-ho, hem recorregut a la llista alfabètica de formes que formen part d'aquest subcorpus.

N	Word	Freq.
3261	INTELLICAST	1
3262	INTENSA	2
3263	INTENSAS	1
3264	INTENSIDAD	21
3265	INTENSIDADES	2
3266	INTENSIFICADOR	1
3267	INTENSO	5
3268	INTENTA	2

Taula 6-130. Fragment de la llista alfabètica de formes del subcorpus castellà expert-expert (e. p.)

Les aparicions de THZ han posat de manifest coaparicions amb INTENSO sota diferents formes gramaticals, tot i que la llista alfabètica indica que la forma més habitual és el substantiu. Tanmateix, per tal de obtenir una visió global sobre l'ús de les diferents formes gramaticals, analitzem les aparicions d'INTENS(*) al subcorpus castellà expert-expert (vegeu la taula 6-131 a continuació).

Observant els contextos següents comprovem que INTENS(*) s'utilitza tant per fer referències precises de la força del fenomen astronòmic en el seu moment àlgid, com també de caràcter més imprecís, responent al seu ús habitual en el lèxic castellà. En la majoria dels casos, però, el primer dels usos es concreta seguint un dels dos esquemes següents:

- * La forma en substantiu seguida d'una referència numèrica precisa (per exemple, LA INTENSIDAD LLEGUE A 50.000 METEOROS POR HORA).
- * La forma en adjectiu que acompanya un substantiu que indica el punt àlgid del fenomen (per exemple, EL PICO DE THZ MÁS INTENSO).

Capítol 6 – L'anàlisi del corpus compilat

La hipòtesi de partida, doncs, es basa en les aparicions de la unitat de mesura equivalent a ZHR (ZENITH HOURLY RATE) en el corpus català. De la mateixa manera que hem procedit en el cas del castellà, iniciem la cerca a partir de la paraula HORA.

els últims anys amb una taxa de 350 meteors/	<u>hora</u>	el 17 de novembre. L'activitat registrada el 1998
mbre de 1833 van ser vistos 100 000 meteors/	<u>hora</u>	(uns 30 meteors/segon) a la costa est del EE.UU.
ta de Leònides va provocar 150 000 meteors/	<u>hora</u>	visibles des de la costa est dels EE.UU. Un grup
de tempesta meteòrica (més de 1 000 meteors/	<u>hora</u>). Actualment es tenen registrades tempestes de
pluja té una activitat d'uns 10-15 meteors/	<u>hora</u>	. Però, una vegada cada 33 anys, i coincidint
ionats podran veure uns 600 estels fugaços per	<u>hora</u>	, segons les previsions dels astrònoms. Si els
frequència, es a dir, el nombre de meteors per	<u>hora</u>	, va canviant d'any en any, però la mitja de les
Lab for Windows", versió 1.14. ZHR = Tasa	<u>horària</u>	zenital ; Illum.Frac. = fracció il·luminada de la

Taula 6-132. Fragment de les concordances de HOR(*) al corpus català (e. p.)

Tal com es pot comprovar amb les concordances recollides a la taula anterior, el paràmetre HORA es fa servir per expressar la força del fenomen astronòmic de què tracten els textos. Tanmateix, únicament en una ocasió s'indica expressament la unitat TASA HORÀRIA ZENITAL, equivalent a ZHR, mentre que en la resta de concordances se simplifica aquesta unitat de mesura fent referència a METEORS/HORA, probablement pel fet que majoritàriament el receptor típic a què s'adrecen els recursos textuais del corpus català és un receptor llec.

Això no obstant, i tot i haver pogut identificar l'equivalent de ZHR en català, ens trobem amb una sola ocurrència de TASA HORÀRIA ZENITAL, i de cap ocurrència de les seves sigles, ja que THZ no apareix al corpus català en cap ocasió.

En aquest cas, doncs, es confirma el fet constatat per Mayoral (1998/1999: 151) quan afirma que la documentació mitjançant textos paral·lels no existeix en àmbits científics perquè l'anglès és la llengua d'expressió de qualsevol científic que pretengui realitzar una bona divulgació de la seva feina entre la comunitat científica. De fet, si ens circumscrivim a la documentació a partir textos convencionalment equivalents a l'original que cal traduir (en aquest cas, un article acadèmic), no n'hem trobat cap a Internet en cap de les dues llengües d'arribada (català i castellà). Això no obstant, en el cas del castellà sí que hem pogut arribar a solucions satisfactòries amb els recursos que formen part del corpus compilat, cosa que no ha estat possible en el cas del català.

4.2.2. El cas d'ACTIVITY

El segon dels exemples que ens permeten il·lustrar la identificació i resolució de problemes de traducció de tipus 1 (denominació lingüística coneguda, informació factual que vehicula desconeguda), és ACTIVITY. De nou, la seva alta freqüència d'aparició en l'article acadèmic provoca que el traductor es plantegi si es presenta com la unitat pròpia del lèxic general o si en aquest cas se'n fa un ús específic.

Tal com vam iniciar l'estudi del cas de PEAK, establim el coneixement que el traductor pot tenir d'ACTIVITY a partir de la seva definició en un diccionari general:

ACTIVITY: *n.* **1.** the state or quality of being active. **2.** lively action or movement. **3.** any specific action, pursuit, etc.: *recreational activities*. **4.** the number of disintegrations of a radioactive substance in a given unit of time. (THE COLLINS CONCISE DICTIONARY, 1987)

Segons aquesta definició, doncs, ACTIVITY és un estat o una qualitat que implica acció o moviment, i que formant part d'unitats de significat ampliades pot referir-se a accions específiques. Prenent aquestes característiques com a punt de partida de la noció ACTIVITY, analitzarem a continuació i per separat els subcorpus anglesos acadèmic i expert-expert.

a) ACTIVITY al subcorpus anglès acadèmic

En el subcorpus anglès acadèmic, ACTIVITY apareix en vuitanta-quatre ocasions, la qual cosa representa una freqüència del 0,39‰. Sorpren el fet que només en una ocasió apareix en plural (ACTIVITIES), per això no altera la freqüència d'aparició d'aquesta forma.

Capítol 6 – L'anàlisi del corpus compilat

N	WORD	TOTAL	LEFT	RIGHT	L5	L4	L3	L2	L1	*	R1	R2	R3	R4	R5
1	ACTIVITY	92	2	6	0	2	0	0	0	84	0	1	1	2	2
2	THE	78	44	34	6	11	10	10	7	0	1	11	8	6	8
3	OF	38	26	12	1	0	4	19	2	0	7	0	1	2	2
4	IN	20	6	14	0	2	2	2	0	0	5	4	1	4	0
5	AND	15	7	8	2	2	1	2	0	0	2	2	2	0	2
6	H	14	7	7	2	4	1	0	0	0	0	1	1	0	5
7	SPORADIC	13	10	3	0	0	0	0	10	0	0	0	0	3	0
8	WAS	13	0	13	0	0	0	0	0	0	9	0	2	2	0
9	A	12	7	5	4	0	2	1	0	0	0	3	1	0	1
10	ALSO	11	6	5	1	4	1	0	0	0	0	2	0	2	1
11	METEOR	11	7	4	0	1	0	2	4	0	0	2	0	2	0
12	ON	11	2	9	1	1	0	0	0	0	5	1	1	0	2
13	WITH	11	5	6	4	0	0	1	0	0	3	0	0	0	3
14	AS	9	1	8	0	0	1	0	0	0	0	1	4	2	1
15	AT	9	4	5	2	1	0	1	0	0	0	0	2	2	1
16	IS	9	1	8	0	1	0	0	0	0	6	1	0	1	0
17	OBSERVED	9	2	7	0	1	0	0	1	0	0	4	0	0	3
18	PEAK	9	7	2	0	1	2	0	4	0	0	0	1	1	0
19	AFTER	8	3	5	1	1	0	1	0	0	1	1	0	3	0
20	LEONID	8	6	2	0	1	0	1	4	0	0	0	0	0	2
21	THAT	8	6	2	2	1	1	2	0	0	0	0	2	0	0
22	BY	7	0	7	0	0	0	0	0	0	0	1	4	0	2
23	FIGURE	7	2	5	0	1	1	0	0	0	0	2	0	3	0
24	TO	7	3	4	1	1	1	0	0	0	1	1	0	2	0
25	UT	7	6	1	0	0	3	3	0	0	0	0	1	0	0
26	GIVEN	6	0	6	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	2
27	MAXIMUM	6	6	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0
28	STREAM	6	4	2	0	0	0	1	3	0	0	0	2	0	0
29	ABOVE	5	2	3	0	2	0	0	0	0	0	1	1	0	1
30	ACCOUNT	5	1	4	1	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0
31	BETWEEN	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	4
32	FOR	5	3	2	1	0	2	0	0	0	1	0	0	1	0
33	LEONIDS	5	3	2	2	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0
34	M	5	4	1	0	1	3	0	0	0	0	0	0	1	0
35	MEAN	5	5	0	0	1	0	3	1	0	0	0	0	0	0
36	NO	5	4	1	0	1	1	0	2	0	0	1	0	0	0
37	NOVEMBER	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	3	1	1	0
38	THAN	5	1	4	0	0	0	1	0	0	2	0	0	1	1
39	THIS	5	4	1	0	0	2	1	1	0	0	1	0	0	0

Taula 6-133. Cosituats d'ACTIVIT(*) en el subcorpus anglès acadèmic (e. p.)

Entre els cosituats d'ACTIVIT(*) trobem algunes de les paraules clau de l'article acadèmic i també del corpus anglès, com ara METEOR(*), LEONID(*), MAXIMUM i NOVEMBER. Altrament, una anàlisi detinguda d'aquesta llista de cosituats ens permet comprovar que moltes de les paraules plenes (no gramaticals) que acompanyen

Pel que fa als verbs que habitualment coapareixen amb ACTIVIT(*), tal com es desprèn de la taula anterior, OBSERVE i PREDICT són també els més freqüents del corpus anglès. (En el cas de MONITOR i DETECT, considerem que únicament matisen la manera com s'observa ACTIVIT(*), per la qual cosa aporten les mateixes característiques sobre la paraula pivot que OBSERVE.) Altres, com ara DROP i EXCEED, indiquen que, en aquests contextos, ACTIVIT(*) és quantificable i que fluctua (com també ho fan les formes verbals RUN AS HIGH i TAKE INTO ACCOUNT¹¹).

Per tot això, podem concloure l'anàlisi realitzada en el subcorpus anglès acadèmic indicant que en aquests recursos textuais ACTIVITY representa un període o una acció quantificable mitjançant adjectius estimatius, però no de manera exacta. L'acció està generada per METEORS o SHOWERS, i és objecte de prediccions i observacions.

b) ACTIVITY al subcorpus anglès expert–expert

En el subcorpus anglès expert–expert, ACTIVITY presenta un comportament similar a l'observat al subcorpus acadèmic. El llistat de cosituats mostra els mateixos trets que els recollits a la taula 6-133 (pàgina 402), de manera que en la posició –1 es troben les paraules plenes i en la posició +1, les formes verbals.

Tot i coincidir en aquest esquema sintagmàtic, el llistat de cosituats d'ACTIVITY al subcorpus anglès expert–expert presenta una major varietat de paraules plenes en la posició –1 (que fonamentalment eren adjectius que qualifiquen la paraula pivot; substantius, l'engloben formant una unitat de significat ampliada; i adverbis de temps o expressions temporals). En concret, ACTIVITY coapareix amb més adjectius en aquest subcorpus que en el subcorpus acadèmic. Això no obstant, únicament es tracta d'una

¹¹ En aquests contextos es fa un ús literal d'aquesta expressió verbal, per això es denota que ACTIVIT(*) representa una noció quantificable.

diferència quantitativa, ja que, tal com es recull a la següent taula, els adjectius que formen part dels contextos d'ACTIVITY en aquest subcorpus són qualitativament equiparables als del subcorpus acadèmic: tots ells qualifiquen ACTIVITY des d'un punt de vista estimatiu, valoren la seva intensitat.

Subcorpus acadèmic		Subcorpus expert-expert		activity
			maximum	
			maximal	
			major	
			main	
maximum	6	strong		
higher	2	highest		
high	3	higher		
significant	2	high		
mean	1	notable		
lower	1	significant		
low	1	good		
weaker	1	mean		
weak	1	normal		
sporadic	10	low		
		lower		
		weaker		
		weak		
		sporadic		

Taula 6-136. Adjectius que coapareixen amb ACTIVITY en els subcorpus anglesos acadèmic i expert-expert, ordenats pel valor que representen (e. p.)

Tal com posa de manifest aquesta taula, els adjectius que apareixen en la posició -1 respecte d'ACTIVITY representen tota una gamma de valors que aquest concepte pot mostrar, del més alt al més baix. La llista d'adjectius presents en els contextos al subcorpus expert-expert és, en aquest cas, més variada des d'un punt de vista denominatiu, però tots ells es poden emmarcar en una mateixa escala de possibles valors d'ACTIVITY.

Pel que fa als substantius que precedeixen a ACTIVITY, de nou ens trobem amb una major varietat en el subcorpus expert-expert. En aquest cas, proporciona més varietat amb relació als elements que generen ACTIVITY, tot i que sense modificar-ne les característiques conceptuals identificades fins al moment.

D’aquesta manera, i tal com mostra la taula següent, no només ens indica que ACTIVITY forma part de METEOR, de LEONIDS i de DRACONIDS, sinó també d’altres pluges com GIACOBINID i MINORID, tot formant noves unitats de significat ampliades que no havien estat recollides al subcorpus acadèmic.

Subcorpus acadèmic	Subcorpus expert-expert	
Draconid	Draconid	activity
Leonid	fireball	
meteor	Giacobinid	
peak	Leonid	
shower	meteor	
storm	Minorid	
Ursids	peak	
	shower	
	storm	
	Ursids	

Taula 6-137. Unitats de significat ampliades a què pertany ACTIVITY en els subcorpus anglesos acadèmic i expert-expert (e. p.)

El tercer dels tipus de paraules plenes que coapareixen amb ACTIVITY en la posició -1 són els adverbis temporals i les expressions que identifiquen la paraula pivot en un moment.

	Subcorpus acadèmic	Suborpus expert-expert	
Com a esdeveniment	annual	1996	activity
	1996	annual	
		night’s	
		recent	
Com a procés	initial	final	
		first	
		night’s	
		initial	
		ZHR	

Taula 6-138. Caracteritzadors d’ACTIVITY com a esdeveniment i/o procés als subcorpus anglesos acadèmic i expert-expert (e. p.)

En aquest cas, i tal com es recull a la taula anterior, el subcorpus anglès expert-expert proporciona més informació sobre ACTIVITY, la qual cosa posa de manifest que és un fet que es repeteix anualment i que, quan es dona, es considera un procés amb principi

i final, i que es possible mesurar-lo quantitativament (tal com es desprèn de la coaparició d’ACTIVITY i la unitat de mesura ZHR).

Finalment, pel que fa als verbs que coapareixen amb ACTIVITY en posició +1 (immediatament a la dreta), la taula següent indica que el subcorpus expert–expert, de nou, presenta una major varietat, però sense que aquest fet comporti diferències qualitatives respecte del subcorpus acadèmic.

	Subcorpus acadèmic	Subcorpus expert–expert
Verbs que expressen augment o disminució	drop	decline
	enhance	dip
	rise	drop
	run (as high)	elevate
		enhance
		heighten
		increase
Verbs que expressen apreciació		rise
		run (as high)
	monitor	detect
	observe	monitor
	record	observe
	take into account	record
		report
Verbs que indiquen càlcul previ		stay (high, stable)
		take into account
	predict	estimate
Verbs que indiquen principi o final d’un procés		expect
		predict
	start	occur
	start	

Taula 6-139. Accions que coapareixen amb ACTIVITY als subcorpus anglesos acadèmic i expert–expert (e. p.)

Per tot això, el subcorpus anglès expert–expert no aporta pràcticament cap característica conceptual nova respecte de les identificades a partir del corpus acadèmic. Tanmateix, la diferència entre tots dos subcorpus rau principalment en la major varietat que el subcorpus expert–expert presenta en el pla lingüístic, ja que amplia el ventall de possibilitats expressives, sense que això impliqui posar en relleu altres aspectes qualitius d’ACTIVITY.

c) Cerca d'equivalents

✳ Equivalents en castellà

El coneixement lingüístic del traductor amb tota seguretat el portarà a equiparar ACTIVITY amb ACTIVIDAD. Això no obstant, i per tal d'establir que efectivament són denominacions equivalents en aquest àmbit, analitzarem les ocurrències d'ACTIVIDAD al subcorpus castellà expert–expert per tal de comprovar si té un comportament en context equiparable al d'ACTIVITY als subcorpus anglesos acadèmic i expert–expert. En concret, ens interessarem pels elements a dreta i esquerra d'ACTIVIDAD, i intentarem que aquests elements coincideixin amb les característiques de les paraules plenes i els verbs que envolten ACTIVITY, que són:

- ✳ Adjectius que quantifiquen ACTIVIDAD.
- ✳ Substantius que generen ACTIVIDAD (i que formalment poden englobar-la dins d'una unitat de significat ampliada).
- ✳ Adverbis i altres expressions temporals.
- ✳ Verbs que impliquen apreciació o fluctuació d'ACTIVIDAD.

En el cas del castellà, l'observació d'aquests aspectes no es pot limitar únicament a les posicions -1 i $+1$; de fet, per exemple, la construcció lògica d'unitats de significat ampliades amb ACTIVIDAD i el nom d'una pluja de meteors hauria de situar aquests darrers a la dreta de la paraula pivot, formant unitats que podrien respondre a diferents esquemes sintàctics (ACTIVIDAD DE LAS LEÓNIDAS, ACTIVIDAD DE METEOROS...).

Així doncs, en primer lloc observarem els contextos en què ACTIVIDAD coapareix amb adjectius o expressions adjectivals, recollits a la taula següent.

Capítol 6 – L’anàlisi del corpus compilat

ACTIVIDAD METEÓRICA que havíem identificat entre les concordances d’ACTIVIDAD amb expressions adjectivals de la taula 6-141.

El tercer dels aspectes que cal observar, coincidint amb l’anàlisi d’ACTIVITY realitzada en els subcorpus anglesos acadèmic i expert–expert, és la de les expressions temporals que coapareixen i determinen la paraula pivot.

(1994); Jenniskens(1994); 1er aumento de ya ha terminado el primer Análisis Global de Las Dracónidas tendrán su máximo nivel de el mes de noviembre, con un máximo de U5 parece haber tenido una explosión de en la longitud solar 235.17°. El pico de y las predicciones de su posible espectacular La única dificultad para confirmar esta realizaron una salida espacial en la Mir. La según el ILW*. Es de hacer notar que la con cielos claros durante la época de mayor Robert Mc Naught y David Asher, la máxima	<u>actividad</u> <u>Actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u> <u>actividad</u>	1995 44 ± 22 235.35 Brown & Rendtel de las Leónidas de 1999 . Los estudios que el día 8 oct 1998 , pero no hay certeza de entre el 16 o el 17 de dicho mes . Puesto hacia la segunda semana de noviembre ocurrió hacia las 11h TU del 17 nov 1997 a mediados de noviembre . [+] (y la de 2002), es que la Luna interferirá comenzó con dos horas de retraso debid registrada en 1998 desde Venezuela de las Leónidas en 1999 . El mal tiempo se produjo cerca de las 2h de T.U. del día
---	--	--

Taula 6-142. Contextos d’ACTIVIDAD(*) acompanyada d’expressions temporals al subcorpus castellà expert–expert (e. p.)

Tal com es desprèn de la taula anterior, les expressions temporals que coapareixen amb ACTIVIDAD la localitzen en el temps de manera absoluta, és a dir, indicant el moment precís en que té lloc (any, mes, dia i, fins i tot, hora). En aquest cas, però, i a diferència dels contextos d’ACTIVITY als subcorpus anglesos, les expressions temporals que determinen ACTIVIDAD no el caracteritzen com a procés (vegeu la taula 6-138, pàgina 407). En els contextos analitzats en el subcorpus castellà expert–expert, aquesta característica es posa de manifest mitjançant l’ús de verbs com per exemple COMENZAR, tal com mostra la taula següent, en la qual es recullen les coaparicions d’ACTIVIDAD amb expressions verbals o deverbals. De fet, els contextos següents presenten un alt grau de similitud amb els contextos d’ACTIVITY amb expressions verbals i deverbals, tant pel que fa a l’esquema sintàctic com a les accions que envolten la paraula pivot.

En estudiar aquests contextos es poden reconèixer els mateixos elements que circumscriuen i caracteritzen ACTIVITY i ACTIVIDAD. En concret ens referim a les quatre categories d'elements següents:

- * Adjectius o expressions adjectives, que indiquen el caràcter quantificable d'ACTIVITAT. La coaparició d'aquests elements es concreta amb formulacions del tipus ADJECTIU + ACTIVITAT (BAIXA ACTIVITAT) o bé del tipus [ARTICLE (indefinit)] + ACTIVITAT + ADJECTIU (UNA ACTIVITAT MOLT IRREGULAR). Entre aquests contextos, però, cal recalcar la presència significativa d'expressions que quantifiquen ACTIVITAT amb exactitud (per exemple, UNA ACTIVITAT DE 1.000 METEORS PER HORA), cosa que tant en els subcorpus anglesos acadèmic i expert–expert com en el subcorpus castellà expert–expert només havia succeït de manera excepcional.
- * Substantius que generen l'ACTIVITAT i que la inclouen en unitats de significat ampliades. Els substantius són noms propis de pluges de meteorits o bé un dels seus possibles hiperònims i, per tant, un nom comú. Amb els noms propis, es creen expressions del tipus ACTIVITAT + DE + ARTICLE [NOM PROPI] (per exemple, ACTIVITAT DELS LEÒNIDS); amb els noms comuns trobem expressions amb aquesta mateixa estructura (per exemple, ACTIVITAT DE LA PLUJA), i també expressions formades amb un adjectiu denominal derivat a partir del nom comú (com ara ACTIVITAT METEÒRICA).
- * Expressions de temps que localitzen l'ACTIVITAT en un moment determinat, ja sigui any, mes o dia. Entre aquests segments de text no hi ha cap expressió de temps que caracteritzi ACTIVITAT com a procés, cosa que sí que passava en els contextos en llengua anglesa. Aquesta qualitat tampoc no es veu recollida amb les expressions verbals, com hem vist en l'estudi d'ACTIVIDAD en castellà.
- * Verbs o expressions verbals que coapareixen i caracteritzen ACTIVITAT. En els contextos recollits identifiquem únicament tres dels quatre tipus d'accions que caracteritzaven ACTIVITY i que també havíem localitzat en els contextos d'ACTIVIDAD. Es tracta, en primer lloc, dels verbs que indiquen fluctuació d'ACTIVITAT (com ara ASSOLIR MÀXIMA o CRÈIXER); en segon lloc, els verbs o expressions verbals que indiquen apreciació (com són ara OBSERVAR,

SEGUIMENT O ACTIVITAT REGISTRADA); en tercer lloc, els verbs i les expressions verbals que impliquen el càlcul del fenomen (com ara ACTIVITATS IMPREVISTES O ACTIVITATS PREVISIBLES). L'últim tipus d'acció, el que caracteritzava ACTIVITAT com a procés, no ha estat identificat entre els contextos en català recollits.

Amb l'estudi d'ACTIVITY i els seus equivalents hem obtingut informació factual sobre aquesta unitat, coneguda pel traductor des del punt de vista lingüístic, com també sobre la seva coselecció semàntica que, com hem vist, delimita i explicita la informació factual que vehicula. En analitzar ACTIVIDAD com a possible equivalent de la forma anglesa, hem identificat els mateixos paràmetres de coselecció semàntica expressats, però, amb estructures sintagmàtiques de diversa mena, no tan rígides com les pròpies de la llengua anglesa. Altrament, en català, tot i haver pogut identificar trets equivalents al voltant de la paraula ACTIVITAT, la poca informació proporcionada pel corpus, i el seu caràcter heterogeni pel que fa a l'aspecte comunicatiu i funcional dels recursos textuais que en formen part, no podem arribar a una solució de traducció absolutament concloent.

4.3. Unitats lingüístiques desconegudes de l'article acadèmic

Fins al moment hem abordat els problemes de traducció de tipus 1 (denominació coneguda, informació factual desconeguda) segons els havíem descrit a la taula 6-90 "Tipologia de problemes suscitats per unitats de significació especialitzada en la traducció especialitzada" (pàgina 355). Aquella mateixa taula identificava dos tipus de problemes més: els suscitats quan el traductor no coneix la denominació de la unitat de significació especialitzada ni la informació que vehicula i quan no en coneix la denominació però sí la informació que vehicula. En tots dos casos, el punt de partida del traductor és el mateix: el desconeixement de la part lingüística de la unitat de significació especialitzada, per la qual cosa en la pràctica es converteixen en un sol problema.

Els tipus de problemes 2 i 3 segons l’esmentada taula no han estat abordats com a problemes suscitats en la traducció de l’article de premsa, ja que no vam identificar cap unitat desconeguda per a un traductor. Altrament, en analitzar l’article acadèmic sí que hem identificat possibles unitats de significació especialitzada. Són els casos de FWHM i de NODAL, que estudiem amb detall a continuació.

4.3.1. El cas d’FWHM

La primera de les unitats que abordem com a exemple de denominació desconeguda és FWHM. Aquestes sigles apareixen en dues ocasions a l’article acadèmic, cosa que representa una freqüència d’ús del 0,02%. En cap de les dues ocurrencies d’FWHM a l’article acadèmic no es fa referència a les unitats que formen d’aquesta sigla:

0.003±, corresponding to approximately 1 hr FWHM, about twice as long as the 1966 storm. That the 0.002±, a peak ZHR of » 115,000 and a FWHM of ¾ D 0:011± § 0:001±, corresposdint to a

Taula 6-145. Ocurrencies d’FWHM a l’article acadèmic (e. p.)

Tanmateix, observant les aparicions d’aquesta sigla en el subcorpus anglès d’autor expert obtenim més informació sobre això.

It has a peak ZHR of approximately 270 and a full width at half maximum (<u>FWHM</u>)	of about 17 hours. The second peak (located on the right flank of the first) is approximately one-half its int
Due to the variability of the ZHR-profile, the full width at half maximum (<u>FWHM</u>)	is difficult to measure. It is found to be in the range 0.440°-0.565° corresponding to 10.5-13.5 hours.
peak will occur on November 18 at 2:20 UT (give or take a couple of hours) and that its duration (<u>FWHM</u>)	should be of the order of an hour.
We do not expect any young dust trail encounters to give a broad maximum (<u>FWHM</u>)	>~1 hour), but this year will be a good opportunity to gather suitable data.
The peak ZHR of the predicted 1998 event was around 200-400 and	<u>FWHM</u>)	duration was 0.75 hours. This was near the predicted lower limit of 400
approximately 16 hours before the predicted peak . This broad shower component's	<u>FWHM</u>)	duration was 17 hours. Field measurements by Peter
In addition, visual observations show that there were two distinct peaks , the first being more intense, having a	<u>FWHM</u>)	of about a day, and characterized by a low mass index
Neglecting the shoulder before $\lambda=235.25^\circ$ we get a	<u>FWHM</u>)	of 0.11° or 2.6 h. This time corresponds to a traveling distance of 280000 km and a perpendicular extent of the nodal peak - the thickness - of 82000 km.

Taula 6-146. Contextos d’FWHM al subcorpus anglès d’autor expert (e. p.)

Al subcorpus anglès sí recull la sigla juntament amb la seva forma estesa: FULL WITH AT HALF MAXIMUM. A més d'indicar la unitat sencera, les concordances anteriors també indiquen que és un aspecte relatiu a PEAK que es mesura en temps (FWHM DURATION; FWHM OF ABOUT 14 HOURS).

Aprofitant la circumstància de conèixer la forma estesa de la sigla que ens interessa, a continuació estudiarem les concordances de part dels seus formants per tal d'intentar obtenir més informació. En aquest cas, cercarem les coaparicions de WIDTH i FULL.

2000. The size of the ellipses is twice the <u>full-width-at-half maximum</u> as measured in section 3. has a peak ZHR of approximately 270 and a <u>full width at half maximum</u> (FWHM) of about 17 hours. with n_{tot} the total number of Leonids. The <u>full width at half maximum of the peak</u> profile in Figure November 17, 16h 40m - 20h 50m UT). The <u>full width at half maximum</u> of the background compon .6° to ZHR=30 at $\lambda=236.4^\circ$, we get a <u>full width at half maximum</u> of 0.28° in solar longitude, comparable with annual major showers; the <u>full width at half maximum</u> is 0.73 corresponding to uch as $ZHR_{back} \sim 40288-170.9 \lambda$. The <u>full width at half maximum</u> of the remaining component h30m UT) with an average ZHR of 260. The <u>full width at half maximum</u> is about 16 hours. The 'stor Due to the variability of the ZHR-profile, the <u>full width at half maximum</u> (FWHM) is difficult to measu

Taula 6-147. Coaparicions de WIDTH i FULL entre les posicions -4 i +4 al subcorpus anglès d'autor expert (e. p.)

En totes les coaparicions de WIDTH i FULL apareixen la resta de formants de la sigla: AT HALF MAXIMUM. Cal recalcar el fet que sovint aparegui la forma estesa sense esmentar a continuació la sigla, cosa que permet imaginar-se que l'ús d'aquesta sigla no és gaire comú. Analitzant amb deteniment tant les concordances d'FWHM com les de WIDTH i FULL, podem comprovar que es tracta d'un aspecte que permet mesurar els punts més intensos de les pluges de meteors. En concret, i tal com es desprèn d'aquests contextos, aquests punts o PEAKS es caracteritzen, d'una banda, per un elevat nombre de meteors (aspecte expressat mitjançant la unitat de mesura ZHR o ZENITAL HOURLY RATE) i, de l'altra, pel temps durant el qual mantenen aquesta intensitat (aspecte que s'expressa amb les sigles FWHM i que es mesura en unitats de temps, com ara hores).

a) Cerca d’equivalents

✳ Equivalents en castellà

Tal com hem pogut establir a partir dels contextos d’FWHM en anglès, aquestes sigles no sembla que s’utilitzin gaire freqüentment. Tanmateix, i com que es tracta d’una sigla que representa un aspecte mesurable del fenomen astronòmic, la primera hipòtesi de cerca d’equivalents consisteix a cercar-la al subcorpus castellà expert–expert i al corpus castellà sencer. Malauradament, cap d’aquestes cerques no permet recuperar cap resultat.

Per aquest motiu, el traductor pot idear una estratègia de cerca a partir d’altres elements que coapareixen amb FWHM i FULL WIDTH AT HALF MAXIMUM. Una de les possibles estratègies de cerca podria basar-se en la coaparició d’FWHM i PEAK. D’altra banda, i tal com havíem pogut observar en el subapartat anterior, l’equivalent de PEAK en castellà acostuma a ser una expressió formulada a partir de la paraula MÁXIMO o INTENSIDAD, per la qual cosa pot resultar difícil trobar una única expressió que ens permeti copsar totes les possibles formulacions. És per això que decidim basar aquesta cerca d’un equivalent d’FWHM a partir de la unitat de mesura que més habitualment l’acompanya: HORA(*).

En els contextos d’HORA(*) no apareix cap sigla o expressió estesa que puguem equiparar a FWHM o a FULL WIDTH AT HALF MAXIMUM. A continuació recollim els contextos d’HORA(*) quan mesura la duració d’una activitat rellevant del fenomen astronòmic.

embargo, en 1996 se mantuvo **durante** casi 12 horas con una **actividad** de hasta 20 meteoros. Esta g
 17 de noviembre a las 21h TU. **Duración** de 3 horas . 1999 -> Este de USA, Europa .18 de noviembre
 .18 de noviembre a las 6h TU. **Duración** de 3 horas . La tasa normal de Leónidas es de unos 5-10

Taula 6-148. Contextos d’HORA(*) mesurant la durada d’ACTIVIDAD al corpus castellà (e. p.)

En cap dels contextos no anteriors apareix cap expressió equivalent o similar a FWHM. De fet, en aquests fragments es recullen expressions relatives la durada del fenomen,

recorrent a formulacions a partir de DURACIÓN o DURANTE, però sense l'alt grau de precisió que implica l'ús de la sigla anglesa.

ragoza Coordenadas: 05°52,37.8"W 41°05,01.5"N ndia, India y China. 17 de noviembre a las 21h TU. de USA, Europa .18 de noviembre a las 6h TU. tiene restandole 4 horas al Tiempo Universal . La ue duró 15 minutos. "El máximo ha sido corto en oros se produjese, hay que tener en cuenta que su de meteoros de gran intensidad de semanas de arrancados. En este caso las lluvias son de corta umenta la reflexión por meteoros y son de mayor punto. La máxima actividad de esta lluvia suele na tasa de 150.000 meteoros por hora se observó oros por hora. Sin embargo, en 1996 se mantuvo ás de otros factores, no es la misma que en 1966. ctividad no fue pronunciado y se mantuvo activo	<u>Duracion</u> : 1999.11.18-00h54m38s a 1999.11.18-03h20m <u>Duración</u> de 3 horas . 1999 -> Este de USA, Europa .18 de <u>Duración</u> de 3 horas . La tasa normal de Leónidas es de <u>duración</u> de las lluvias puede tener cortos períodos o ext <u>duración</u> pero intenso", afirmaban algunos observadores <u>duración</u> puede ser muy breve , de aproximadamente 1 hora <u>duración</u> -- sin embargo no existen informes de una torme <u>duración</u> y con un radiante muy bien definido. Además son <u>duración</u> . Al cambiar de una antena yagi a un dipolo (una <u>duración</u> unas pocas horas , con un nivel de 10 a 15 met <u>duración</u> 20 minutos ". Otros observadores estimaron ent <u>duración</u> casi 12 horas con una actividad de hasta 20 me <u>duración</u> un periodo de tiempo que puede durar más de <u>duración</u> varias horas: una THZ mínima de 200 entre las
---	---

Taula 6-149. Contextos de DURA(*) en relació amb la duració del fenomen astronòmic al corpus castellà (e. p.)

Per tot això, podem concloure que, tot i que el corpus castellà està format per recursos textuais heterogenis, en cap d'ells no apareix una expressió tan precisa com FWHM que identifiqui la durada d'un fenomen amb una intensitat rellevant. Tanmateix, les expressions formulades a partir de DURACIÓN, DURANTE i DURAR permeten representar una idea similar, mentre que alhora es perden tots els matisos de noció especialitzada que només es tenen en compte davant pluges meteòriques d'intensitat recalable.

※ Equivalents en català

Durant el procés de cerca d'equivalents en llengua catalana, i a causa del volum de paraules comparativament baix del corpus recollit en aquesta llengua respecte del corpus castellà i, sobretot, al corpus anglès, les dificultats assenyalades en el subapartat anterior dedicat a la cerca d'equivalents d'FWHM en castellà s'aguditzen.

Les estratègies de cerca que el traductor pot adoptar per tal d'obtenir una equivalència d'FWHM són les mateixes que per a la cerca d'equivalents en castellà. En primer lloc, i

atès que la unitat en la llengua de partida són sigles, provem d'obtenir contextos directament a partir d'FWHM en el corpus català. Aquesta primer cerca resulta infructuosa.

En segon lloc, i tenint en compte els elements que coapareixen amb FWHM als contextos anglesos, iniciem la cerca de concordances d'HORA(*) i de DURA(*), cercant expressions equivalents a les sigles angleses, tot i que més imprecises. La breu resposta obtinguda es recull a la taula següent.

d'un meteor Al 18 de novembre del 1999, <u>durant</u> el màxim de les Lleònides, científics del Naval Res Com a curiositat, la pluja de 1833, a Boston <u>durant</u> 20 minuts va assolir una intensitat de 150.000 per
--

Taula 6-150. Contextos de DURA(*) al corpus català (e. p.)

Els únics contextos en què es posa en contacte la intensitat del fenomen LEÒNIDS (i per extensió, qualsevol altra pluja de meteorits) amb el seu període de duració són els dos recollits en la taula anterior. Tots dos són contextos imprecisos en el tractament del factor temps com a paràmetre de mesura d'aquest fenomen astronòmic.

Per tot això, el corpus català no ens proporciona una solució suficientment contrastada que el traductor pugui fer servir, però sí que proporciona una alternativa de redacció que pot tenir en compte.

4.3.2. El cas de NODAL

La paraula NODAL mostra una alta freqüència d'aparició a l'article acadèmic, el 0,14‰ amb 24 ocurrences al llarg del text. En observar els contextos de NODAL en el mateix article acadèmic comprovem que en totes les ocasions coapareix repetidament determinant un substantiu (que pot ser deverbal) que ocupa la posició +1 respecte a la paraula pivot, la qual cosa dóna lloc a estructures sintàctiques del tipus THE + NODAL + [SUBSTANTIU].

<p>within the 2.5- hr window centered about the nodal crossing. b Times of maxima are for the e meteoroids. The peak flux occurred near the s reported within an hour on either side of the was most spectacular some 18 hr before the matically larger than 55P/ Tempel– Tuttle's r storms (i. e., peak activity reached after the no significant activity (Smith 1900). Given the and to occur after the perihelion passage and 50– 100 over 234.1±– 234.6±. Note that the ngest shower peaks should occur close to the for the shower maxima to occur closer to the ated some 0.12± before the comet's present eak at a different longitude than the comet's metary orbital plane. In particular, the larger in the location of the peaks of storms after the plit with as many maxima occurring before the R against the difference between the time of f the shower (in days) relative to the comets mpared to observed maximum distance from in cases where the closest observation to the he strongest showers peak 0.5– 2 hr after the eeteoroids which are expected to have a larger dar observations. It is explicitly noted that the</p>	<p>nodal crossing of Tempel– Tuttle in 1932 (235.06±) nodal crossing of 55P/ Tempel– Tuttle. A storm, if i nodal crossing of 55P/ Tempel– Tuttle, though visu nodal crossing time of the comet and some FIG. 12. nodal crossing. b Times of maxima are for the nodal nodal longitude at the same epochs, suggesting an a nodal longitude of the comet) may indicate an asym nodal longitude of the comet in 1899 (234.59±) and nodal longitude of 55P/ Tempel– Tuttle. The relati nodal longitude of 55P/ Tempel– Tuttle in this peri nodal longitude of the comet. As the closest distance nodal longitude of the comet. Intriguingly, all five of nodal longitude of the comet. 5. DISCUSSION While the results giv nodal longitude. In Fig. 27 we investigate this asserti nodal longitudes for the storms could indicate positiv nodal longitudes of the parent comet may represen nodal passage as after. It can be seen that as the pea nodal passage FIG. 27. Peak ZHRmp compared to obs nodal passage. noted previously by numerous authors nodal plane of 55P/ Tempel– Tuttle (in solar longit nodal point (Min Obs to Node) is large. The Moon refe nodal point of Tempel– Tuttle. While this may be a s nodal spread purely on the basis of higher ejection vel nodal width observed for the shower in 1965 was app</p>
---	--

Taula 6-151. Contextos de NODAL a l'article acadèmic (e. p.)

En aquest article, per tant, NODAL sembla que forma part d'unitats de significat ampliades com THE NODAL CROSSING i THE NODAL LONGITUDE. A més, en gairebé tots els contextos de NODAL a l'article acadèmic sempre es fa referència a COMET o a TEMPEL–TUTTLE, que, tal com posen de manifest les següents concordances, és un cometa.

<p>that occurred with Earth following Comet <u>Tempel-Tuttle</u> refined the orbital calculations for Comet <u>Tempel-Tuttle</u> shaped cloud of particles shed from Comet <u>Tempel-Tuttle</u> shower. The Leonids are debris from comet <u>Tempel-Tuttle</u> Leonid meteor storms, particles from Comet <u>Tempel-Tuttle</u> anenko, "Resonant meteoroids from Comet <u>Tempel-Tuttle</u> Sand-sized debris expelled from Comet <u>Tempel-Tuttle</u></p>	<p>to its descending node, the average distance and derived a period of 33.17 years. Mean in the year 1333 and they proved for the which passed Earth earlier this year. Amino , reach a peak every 33 years. In Novembers in 1333: the cause of the unexpected Leonid follows a well-defined orbit about our Sun,</p>
--	--

Taula 6-152. Fragment de les concordances de TEMPEL-TUTTLE al subcorpus anglès expert–expert (e. p.)

Així doncs, el mateix article acadèmic deixa palès que NODAL apareix en gairebé totes les ocasions formant part d'una unitat de significat ampliada i que guarda certa relació

amb el terme COMET o un cometa en concret. La cerca de NODAL al subcorpus anglès expert–expert, desvetlla tota una sèrie de contextos conceptualment rics, que analitzem a continuació.

1. parate the bright-meteor component from the	nodal	component , the population index might be even
2. ediatly after the maximum observed at the	nodal	crossing by a factor of 3 in less than an hour.
3. crease of the rate when the 'magical' time of	nodal	crossing (ca. 3:30 local time) came closer. At 2:2
4. d encountered well before - but not during -	nodal	crossing had been released by comet Tempel-T
5. ntral and Western United States. The time of	nodal	crossing in 1997 is 13.5h UT, which places best
6. ests that the significant peak observed at the	nodal	crossing is a precursor of a possible storm in 19
7. vember 17 in 1998, which corresponds to the	nodal	crossing of the Earth . This was appropriate obse
8. activity; with the parent comet so close to its	nodal	crossing point, there is always the possibility of a
9. cloud may have different orbital elements, eg.	nodal	lengthes . In 1945 we crossed a more or less w
10. rder 1000-2000 with a peak slightly after the	nodal	longitude of Tempel-Tuttle in 1999." These sent
11. rgest storms all peaked 0.5-2 hours after the	nodal	longitude of the comet [5]. The most recent nu
12. le (albeit in small numbers) near the current	nodal	longitude of the comet in 1998. From [14], the n
13. btained in the preliminary analysis of [1]. The	nodal	maximum nearly coincides in time with the high
14. the 1998 ZHR-profile of the Leonids near the	nodal	maximum . The nodal peak The activity maximu
15. ely that this was the first appearance of the "	nodal	" peak of the Leonids in this Leonid season. Eiss
16. 1998 will occur near the time of the comet's	nodal	passage [4]. From the recorded Leonid meteor s
17. rth) and its Keplerian elements at the time of	nodal	passage are stored. For this model we adopt a b
18. and one degree in mean anomaly about the	nodal	passage time of Earth through the stream are in
19. ed. This agrees with the assumption that the	nodal	peak is formed by particles recently ejected from
20. e suggest the most probable source for the	nodal	peak particles are the ejections from 1965, 1932
21. of the Leonids near the nodal maximum. The	nodal	peak The activity maximum near the time when t
22. e of the parent Comet 55P/Tempel-Tuttle the	nodal	peak . These two features will be superimposed

Taula 6-153. Contextos de NODAL al subcorpus anglès expert–expert¹²

En els contextos de NODAL al subcopus anglès expert–expert coapareixen els mateixos cosituats en la posició +1 que a l'article de premsa. En estudiar aquests contextos amb deteniment, recollim les següents dades sobre cada unitat de significat ampliada, que les interrelaciona:

- * NODAL CROSSING té lloc a una hora determinada i és producte d'un cometa (en aquests contextos el cometa és el denominat TEMPLE-TUTTLE).
- * NODAL LENGHT és un ORBITAL ELEMENT.
- * NODAL LONGITUD és relatiu al cometa i varia cada any.
- * NODAL MAXIMUM és relatiu a LEÒNIDS i té lloc en un moment determinat.

¹² D'un total de vuitanta-cinc concordances en aquesta taula es recullen exemples de concordances plenes d'informació.

- * NODAL PASSAGE és un aspecte condicionat tant pel cometa com per la Terra, i té lloc en un moment determinat.
- * NODAL PEAK està format per partícules expulsades del cometa i el seu PARENT COMET és el 55P/TEMPLE-TUTTLE.

En el context del número vint-i-un de les concordances anteriors es proporciona una definició en context de NODAL PEAK en els termes següents:

“The **nodal peak** The activity maximum near the time when the Earth passes close to the descending **node of the parent comet's orbit** was supposed to be the strongest period of activity based on predictions for 1998. The actual ZHR fell below most expect [...]” (Recurs textual EN19115, èmfasi afegit)

Aquesta definició de NODAL PEAK vincula NODAL amb NODE OF THE COMET, per la qual cosa analitzarem NODE a fi d'obtenir més informació sobre aquestes unitats:

<p>of inclination and right ascension of ascending node UT. A first peak close before the comet's node . The trend of higher activity after the comet's node to. One is when the Earth crosses the comet's node ximum activity of the Leonids after the comet's node II: 0.0057 AU. The Earth crossed the cometary node tween Earth and comet orbit (in AU: cometary node tary orbit and the Earth orbit at the cometary node nly 0.0054 AU. The Earth passed the cometary node Earth encountered the debris at the cometary node hen the Earth passes close to the descending node ivity peak near the passage of the descending node hours after the Earth passing the descending node , only 58 days after the comet passed its node over the world): peak expected at passage of node see at least a grand display around the time of node around closest passage to the stream orbit's node which is near the Earth's passage of the orbital node s (+) or follows (-) the comet at passing the node with increasing distance between Earth and the node passed closest in days behind the comet to the node nce between peak location and passing of the node The shower peaked over Europe close to the node point out that the mean secular advance of the node um seems to have been after passage of the nodes outburst, it is to asses when it will occur. The node helon passage times of particle arriving at the node een the peak location and the passing of the node</p>	<p>.REFERENCESAnderson, J., "Meteoroids and at 19h43m UT is still very likely. However, than before is clearly noticeable in the figure. , which is to occur at 13:34 UT on Monday. The within a year after perihelion passage of the 196 days before the comet encountered this inside (-) or outside (-) the orbit of the Earth) is only slightly larger than in 1985: 0.0383 AU only some 80 days after the comet went through only 15 days after the comet had passed this of the parent comet's orbit was supposed to of the parent Comet 55P/Tempel-Tuttle the of 55P/Tempel-Tuttle. Previous to the publica . Surprisingly, and disappointingly, only a very (but returned 0.6 days early). dura -passage (roughly Nov 18d 02h UT). The very around Nov 17d 20h UT. Observers who of the parent comet, 55P/Tempel-Tuttle. The . All data from ref. [1], except for the 1998 data at the time of closest approach. In 1998 we did in 1965, the highest activity was actually a year is similar to 1985, we might expect it near 17:45 of the comet orbit. This was earlier than of the stream (amounting to some 29, per of the comet, which is at solar longitude 234.5 of the 1998 orbit of P/Giacobini-Zinner, predict of their orbits at the same time as the earth. F , the distance between Earth and comet orbit (in</p>
---	---

Taula 6-154. Concordances de NODE(*) al subcorpus anglès expert-expert (e. p.)

Fent un compendi amb la informació obtinguda de la definició extreta del recurs EN19115 i els contextos anteriors de NODE, arriben a les conclusions següents sobre NODE i, per extensió, també sobre NODAL:

- * És un element que pertany al cometa: COMET NODE, COMET'S NODE, COMETARY NODE.
- * Aquest element es troba en l'òrbita del cometa, per la qual cosa és un punt: COMET'S ORBIT NODE, ORBITAL NODE OF THE PARENT COMET.
- * La Terra el creua: EARTH CROSSES THE COMET'S NODE, EARTH CROSSES THE COMETARY NODE.
- * Aquest creuament té lloc en un moment precís (dia i hora).
- * L'activitat de la pluja de meteorits augmenta fins a les seves cotes més altes.

Aquest conjunt de característiques es completa amb l'anàlisi del corpus castellà. En aquest cas, amb la informació obtinguda, el traductor pot recórrer al corpus especialitzat en la llengua d'equivalència per tal de corroborar la informació obtinguda alhora que també recull dades addicionals.

Farem ara la primera anàlisi sobre el subcorpus castellà expert-expert. L'estratègia de cerca està basada en la informació obtinguda en llengua anglesa, per la qual cosa estudiarem els contextos de TIERRA i CRUZAR, tot esperant que aquests contextos proporcionin informació sobre l'òrbita del cometa.

n unos 20 por hora en otros años, cuando la Tierra	<u>cruza</u>	la corriente estando el cometa lejos de allí. Los mete
a. "Las lluvias más fuertes ocurren cuando la Tierra	<u>cruza</u>	muy de cerca el cometa ", afirma Donald Yeomans,
ta P/Tempel-Tuttle. Ahora conocemos que la Tierra	<u>cruza</u>	por la nube de materia dejada por el cometa Tempel
(17/11/98 a las 17h TU -13h HLV-). Como la Tierra	<u>cruzará</u>	el nodo del cometa alrededor del 17/11/98 a las 19h
n el paso por su órbita al rededor del Sol. La Tierra	<u>cruza</u>	esta nube del 25 de julio hasta el 20 de agosto, fecha
ue hay polvo suspendido. En esta ocasión, la Tierra	<u>cruzará</u>	la nube de polvo que dejara el cometa Swift-Tuttle e
e, siendo más intensas cuando la órbita de la Tierra	<u>cruza</u>	la órbita del cometa (o asteroide) justo cuando está
la Tierra (o que pasan muy cerca). Cuando la Tierra	<u>cruza</u>	la órbita de un cometa y se encuentra con material
urio está inclinada 7º con la de la Tierra, y la Tierra	<u>cruza</u>	el plano orbital de Mercurio dos veces por año - en e
se acerca al Sol y se hace activo. Cuando la Tierra	<u>cruza</u>	a través de una corriente de meteoros , vemos una l
la eta Acuaridas (en octubre), puesto que la Tierra	<u>cruza</u>	dos veces su órbita . Otras noticias * Las Leónidas

Taula 6-155. Contextos de CRUZ(*) amb TIERRA en posició (-1)

En el segon dels contextos de la taula anterior es dóna una definició en context en afirmar que "Las lluvias más fuertes ocurren cuando la Tierra cruza muy de cerca el cometa". A partir d'aquesta definició, i recuperant les dades factuais sobre NODAL PEAK proporcionades pel recurs EN19115 (segons les quals, durant el NODAL PEAK el fenomen astronòmic presenta la màxima intensitat possible), el punt de l'òrbita del cometa en el qual aquest està més a prop de la Terra és el NODE.

Els contextos en castellà es recull que la Terra pot creuar diferents elements que provoquen la pluja de meteorits, com ara una NUBE DE POLVO o una CORRIENTE DE METEOROS. Això no obstant, l'únic element que, segons aquests contextos, es creua en un moment precís (dia i hora) és el NODO DEL COMETA. Tanmateix, i cercant ara un possible equivalent en aquesta llengua, en apropar-nos als contextos de NODO [NOD(*)], només apareixen dues ocurrències al subcorpus castellà expert-expert i quatre a tot el corpus. Altrament, i coneixent les característiques conceptuals de NODE en anglès, cerquem possibles equivalents a partir de la coocurrència de TIERRA i ÓRBITA. En executar aquesta cerca sobre el subcorpus castellà expert-expert, no trobem contextos en què es faci menció directa a la distància entre el cometa i la Terra. En fer la mateixa consulta sobre tot el corpus castellà, obtenim el resultat següent:

el cometa Swift-Tuttle en el paso por su rode el mayor acercamiento de la tierra a la del 11 al 12 nov 1999 la geometría de las rte de la órbita del cometa se corta con la cubierto en 1965, pasando más cerca de la cometas que cortan en algún momento la idad variable, siendo más intensas cuando la istanciò el río de aerolitos dejada tras él, de la lo tanto cuando los cometas pasan por la guna parte de la del cometa se corta con la lo tanto, sólo cada tres décadas pasa por la da del 11 al 12 nov 1999 la geometría de las e pasan muy cerca). Cuando la Tierra cruza la intensas cuando la órbita de la Tierra cruza la meteoros, debemos intentar visualizar las teóricas se producen cuando la Tierra, en su ejara el cometa Swift-Tuttle en el paso por su	<u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbitas</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u> <u>órbitas</u> <u>órbita</u> <u>órbitas</u> <u>órbitas</u> <u>órbita</u> <u>órbita</u>	al rededor del Sol. La Tierra cruza esta nube del cometaria. Esta hora no es favorable para de la Tierra y la del cometa LINEAR serían de la Tierra, en la época en que nuestro planeta de la Tierra que en ninguna otra ocasión desde de la Tierra (o que pasan muy cerca). Cuando la de la Tierra cruza la órbita del cometa (o de la tierra en 1899 y 1933. Luego, en 1965, de la Tierra dejan un trazo de polvo que se va a de la Tierra, en la época en que nuestro planeta de la Tierra, ocasión en que el cometa vuelve a de la Tierra y la del cometa LINEAR serían de un cometa y se encuentra con material que del cometa (o asteroide) justo cuando está pa del Tempel-Tuttle y la Tierra en el espacio. en torno al Sol, intersecta la de un cometa. Ya al rededor del Sol. La Tierra cruza esta nube del
---	---	--

Taula 6-156. Coaparicions d'ÓRBITA(*) i TIERRA entre les posicions -5 i +5 i en referència a l'òrbita d'un cometa al corpus castellà (e. p.)

Aquests contextos aporten una nova perspectiva sobre les característiques que fins al moment havíem recollit, ja que tots dos actors (el cometa i la Terra) estan en moviment i, per tant, presenten una òrbita. Alguns d'aquests contextos són explícitament precisos en recollir aquest fet, però en cap d'ells no trobem un equivalent de NODE o NODAL, ja que aquesta noció hi apareix parafrasejada.

El corpus català proporciona dades en el mateix sentit que les obtingudes en anglès i castellà, tal com demostra aquest primer bloc de concordances en català.

pluges d'estels fugaços es produeixen quan la gels que es vaporitzen per la calor solar. Si la es. Les pluges de meteorits tenen lloc quan la qual resta en forma de pols estel·lar, i quan la es reproduïxen anualment cada volta que la	<u>Terra</u>	creua l'estol de petits fragments de roques i p
PLUJA D'ESTELS Fenomen que té lloc quan la s perseïdes es produeixen cada vegada que la ot calcular amb certa precisió l'hora en què la incipals pluges de meteorits tenen lloc quan la	<u>Terra</u>	creua l'òrbita d'un cometa , aquestes restes
	<u>Terra</u>	creua òrbites cometaries La perspectiva fa qu
	<u>Terra</u>	travessa aquesta trajectòria es quan es forma
	<u>Terra</u>	travessa aquesta estela de pols , i degut a açò
	<u>Terra</u>	travessa l'estela de pols deixada pel pas d'un
	<u>Terra</u>	travessa l'òrbita del cometa Swift-Tuttle, les p
	<u>Terra</u>	travessa la zona on es troben les partícules que
	<u>Terra</u>	travessa les òrbites de certs cometes. Els mete

Taula 6-157. Contextos de TERRA en què en la posició +1 apareix CREUAR o cap acció equivalent en el corpus català (e. p.)

Aquestes concordances, però, no són tan precises com ho eren els segments obtinguts en anglès i castellà. Els contextos en català només fan menció del fet que una pluja de meteorits es dona en el moment en què la Terra creua l'òrbita d'un cometa, però en cap moment no fa referències a les condicions específiques necessàries per tal que la pluja presenti una alta intensitat.

Am la finalitat d'intentar obtenir informació més precisa en el corpus català i que, d'una banda, ens permeti corroborar les dades factuais obtingudes i, de l'altra, ens proporcionï un possible equivalent de NODAL en aquesta llengua, realitzem una cerca a partir d'ÒRBITA i TERRA.

traductor prendre una decisió de traducció, ja sigui a causa del fet que el corpus català és notòriament petit, sobretot en comparació amb el corpus anglès, o que els recursos són en la seva majoria propis de la comunicació adreçada a un lector llec.

En aquest capítol es presenta el programa informàtic dissenyat en el marc d'aquesta tesi doctoral que permet dividir el corpus recollit en subcorpus en funció dels paràmetres de descripció utilitzats. La principal funció del programa, denomina GeRT, és separar subconjunts de recursos textuais amb característiques comunes de la resta del corpus per tal de permetre la seva anàlisi. A continuació, hem pogut comprovar l'adequació de cadascun dels corpus monolingües recollits com a corpus *ad hoc* per obtenir informació factual i lingüística amb relació als textos originals per a la traducció dels quals s'haurien compilat, com també en comparació amb corpus de caràcter general en cada llengua.

Un cop realitzades aquestes comprovacions, hem il·lustrat dues estratègies d'explotació del corpus. La primera, de caràcter sistemàtic, permet al traductor introduir-se en un àmbit temàtic a partir de l'anàlisi i de l'extracció d'informació dels contextos d'una unitat determinada. En realitzar aquest primer estudi, hem pogut establir un catàleg d'expressions que permeten identificar informació factual relativa a la unitat estudiada i també les relacions conceptuals que guarda amb altres unitats.

El segon conjunt d'estratègies d'explotació que hem presentat és de caràcter puntual i permet identificar i resoldre problemes concrets de traducció basats en el desconeixement parcial o total per part del traductor de la vessant lingüística i/o factual d'una unitat determinada. Els exemples mostrats il·lustren l'aplicació d'estratègies de caràcter inductiu que empíricament permeten la resolució d'aquests problemes.

En tots dos casos, tant en la cerca sistemàtica com en la puntual, hem comprovat que el corpus no expert proporciona informació factual de manera més explícita i fàcilment assimilable pel traductor. Altrament, pel que fa als problemes lingüístics puntuals, el

traductor ha de saber recórrer a textos comunicativament equivalents a l'original que ha de traduir per tal d'obtenir solucions aplicables.